

Globalna važnost zaštite krava

“Zašto bi ljudi ubijali krave iz svojih sebičnih razloga? Zašto čovjek ne bi bio zadovoljan sa žitaricama, voćem i mlijekom koji kombiniranjem mogu dati stotine i tisuće ukusnih jela? Zašto po cijelom svijetu postoje klaonice u kojima se ubijaju nedužne životinje?”

(A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada)

Zaštita krava je od ogromne važnosti
za cijelo čovječanstvo

Mi ćemo vam pokazati zašto

Mehanizacija i volovska snaga

Za radne volove treba naći
smisleni angažman.

To može uključivati:

- 1) Oranje i obrada zemlje
- 2) Lokalni transport
- 3) Turizam i vožnja kočijom
- 4) Pokretanje strojeva putem jedinice za prijenos snage

Ukoliko farmer ne upotrebi volove kao dodatni izvor energije za obradu zemlje i vuču, hranjenje bikova će izgledati kao nepotrebni trošak.

Zbog toga, farmeri u većini zemalja svijeta ostvaruju profit prodajom bikova mesnoj industriji.

"Indijskih 84 miliona životinja za vuču se koriste za oranje oko 100 miliona hektara farmi u Indiji, što čini 60% ukupne obradive površine. One se koriste za transport 25,000 miliona tona tereta godišnje štedeći 6 miliona tona dizela."

('Draught Animals News' #11, objavljeno 1989 od strane "Centre for Tropical Veterinary Medicine" sveučilišta u Edinburghu, Škotska)

U knjižici „*An Alarm Call*”, izdanoj 1994. autori Akhil Bharat Krishi i Goseva Sangh, pronalaze četiri glavna problema koji su osakatili proizvodnju suvremenih farmera u Indiji i ostatku svijeta. To je uporaba:

1. umjetnih gnojiva,
2. pesticida,
3. hibridnih sorti i
4. mehanizirana proizvodnja.

Uspjeh u suvremenoj gospodarskoj klimi zahtjeva masovnu proizvodnju koja se oslanja na skupe i zagađujuće čimbenike poput traktora, fosilnih goriva, kemijskih gnojiva i velike hipoteke.

U nemogućnosti da se nosi s takvim takmičenjem, mali je farmer istisnut iz posla.

Poljoprivreda je postala business kada su agresivne multinacionalne kompanije preuzele kontrolu u proizvodnji hrane. To je rezultiralo sumrakom za male farme.

Oprema za rad volova ne sabija zemlju i ne smanjuje prozračnost zemljišta kao što to čini moderna teška oprema. Volovska oprema ne zahtijeva postojanje teške industrije za proizvodnju, popravke i rezervne dijelove.

Traktori u potpunosti zamjenjuju potrebu za radom volova. Također jako smanjuju broj ljudi potreban za poljoprivredne radove.

Umjesto ubijanja milijuna mladih bikova i volova, treba ih trenirati i koristiti za transport i poljoprivredu, posebice proizvodnju žitarica. To bi bila prirodna alternativa ovisnosti o nafti.

Suština zdravog plana zaštite krava jest pokazati u svim aspektima da je krava korisnija živa nego mrtva. Ne samo za proizvodnju mlijeka i mnogih mlijecnih proizvoda, već i za volovsku vuču, te korištenje balege i mokraće za gnojidbu i u ljekovite svrhe. Konačno, nakon što životinja ugine, može se koristiti i koža.

Skok sa životinjske i ljudske snage na uporabu fosilnih goriva za vrijeme industrijske revolucije bio je početak ekološke i etičke krize koja muči suvremenu civilizaciju.

OUR FLAT WORLD

FARMERS STRIKE!

Attend meetings at
These Places:

Sheldon, Saturday, June 25, 8 P. M.

Weyerhauser, Tuesday, June 28, 8 P. M.

Ladysmith, Thursday, June 30, 8 P. M.

Glen Flora, Saturday, July 2, 8 P. M.

Special Speakers!

Rusk County Strike Committee

at Legion Hall town

Nezaposleni i raseljeni seljaci su postali jeftina radna snaga u tvornicama. Jeftin rad hranjen jeftinom hranom stvorio je uvjete za industrijsku revoluciju, a izum traktora je stvari pogurao još dalje.

Farmeri su često prinuđeni da se bune, ali u konačnici će biti prisiljeni da rade u tvornicama ili postanu nezaposleni.

Poljoprivreda je postala rat. Ogroman udio naše hrane se sada proizvodi na nepreglednim, teško menaniziranim 'farmama' pod kontrolom šačice velikih „agrobusiness“ kompanija.

Ovakva je hrana jeftina za proizvesti i jeftina za prodavati, ali ima veliki nedostatak hranjivih tvari.

Često se prevozi tisućama milja do potrošača, kako do onih u gradovima, tako i do onih u selima.

Svojstva mlijeka i mliječna industrija

Trebamo li piti mlijeko?

Prije nego doneseš svoj sud, trebaš biti svjestan da postoje **dva tipa** mlijeka. 1) Mlijeko proizvedeno na prirodni način, dobiveno mužnjom krava koje su tretirane s pažnjom koju zaslužuju. 2) Trgovačko, industrijsko mlijeko s aditivima, od jako zlostavljenih krava.

Čovječanstvo treba mliječne proizvode koji sadrže sve neophodne hranjive sastojke za fizičko, mentalno i duhovno zdravlje.

CREAM
STATION

Sirovo mlijeko

Sirovo mlijeko se odmah treba kuhati, čime bi se uklonile neželjene bakterije i time onemogućilo kvarenje.

Prehrambena vrijednost nekomercijalnog mlijeka koje ne potječe iz tvornice.

Čaša od 250 ml 2%-tno
masnog mlijeka sadrži 285 mg
kalcija, što je 22% - 29%
dnevno preporučene količine za
odraslu osobu.

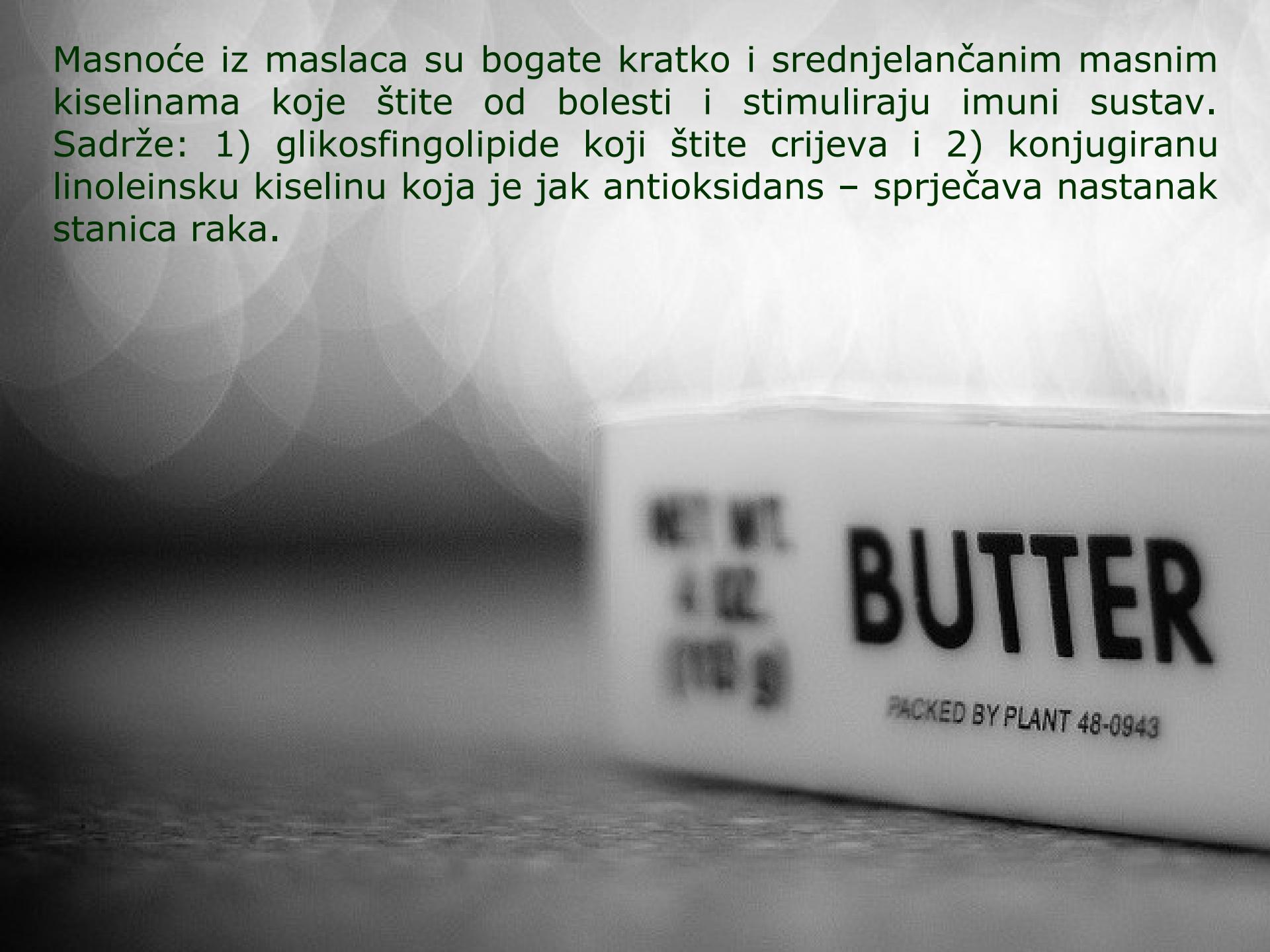
Kalcij, koji se u obilju nalazi u mlijeku, neophodan je za grušanje krvi, normalnu funkciju srca te za neutralizaciju kiselina koje nastaju u ustima i izazivaju propadanje zuba.

Maslac sadrži vitamine A i D potrebne za asimilaciju kalcija i proteina iz vodenog dijela mlijeka. Bez njih su proteini i kalcij teško probavljivi, a mogu biti i toksični.

Masnoće iz maslaca su bogate kratko i srednjelančanim masnim kiselinama koje štite od bolesti i stimuliraju imuni sustav. Sadrže: 1) glikosfingolipide koji štite crijeva i 2) konjugiranu linoleinsku kiselinu koja je jak antioksidans – sprječava nastanak stanica raka.

BUTTER

PACKED BY PLANT 48-0943

Galen, Hipokrat, Plinije, Varon, Marcellus, Empirik, Bacchis i Antimus, i vodeći liječnici njihovog vremena; svi su koristili sirovo mlijeko za tretman raznih bolesti.

Za vrijeme 1920-tih, Dr. J. E. Crewe iz Mayo Fondacije koristio je dijetu sa sirovim mlijekom za liječenje TB, edema, zatajenja srca, visokog krvnog tlaka, bolesti prostate, infekcije mokraćnih putova, dijabetesa, bubrežnih bolesti, kroničnog umora i pretilosti.

Domaće (neindustrijsko) mlijeko također sadrži:

- Vitamine D i K; esencijalne za zdravlje kosti
- Jod; mineral neophodan za rad štitnjače
- Vitamin B12 i riboflavin; važni za kardiovaskularni sistem i proizvodnju energije
- Biotin i pantotenska kiselina, B vitamini važni za proizvodnju energije
- Vitamin A; odlučujući za funkciju imunog sustava
- Kalij i magnezij; za rad kardiovaskularnog sustava

- Selen; mineral koji i u tragovima sprječava razvoj raka
- Tiamin; B-vitamin važan za rad mozga, posebno memorije
- Konjugirana linoleinska kiselina; korisna masna kiselina koja inhibira nekoliko tipova raka kod miševa. Kroz *in vitro* studije je dokazano da ubija stanice raka kože kod ljudi, kao i stanice raka debelog crijeva, te raka dojke, a pomaže i kod smanjivanja kolesterola čime sprječava aterosklerozu.

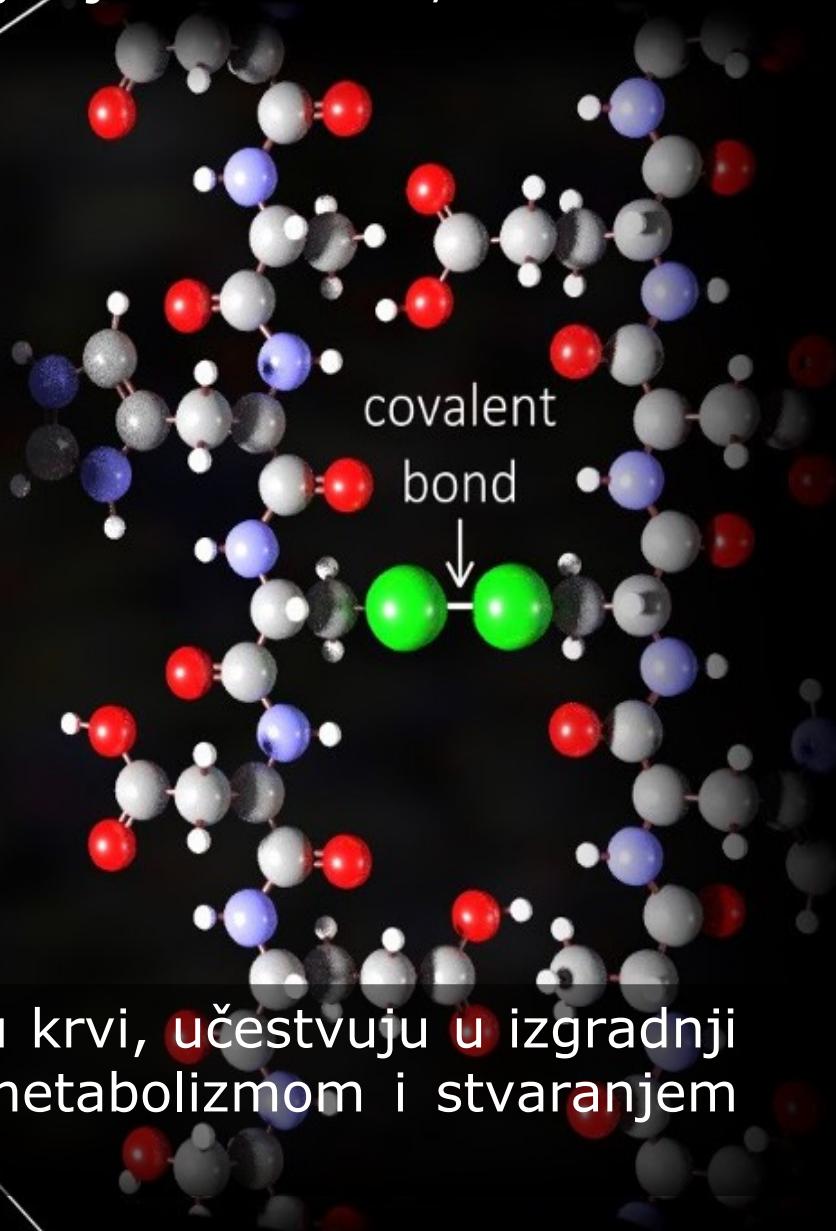
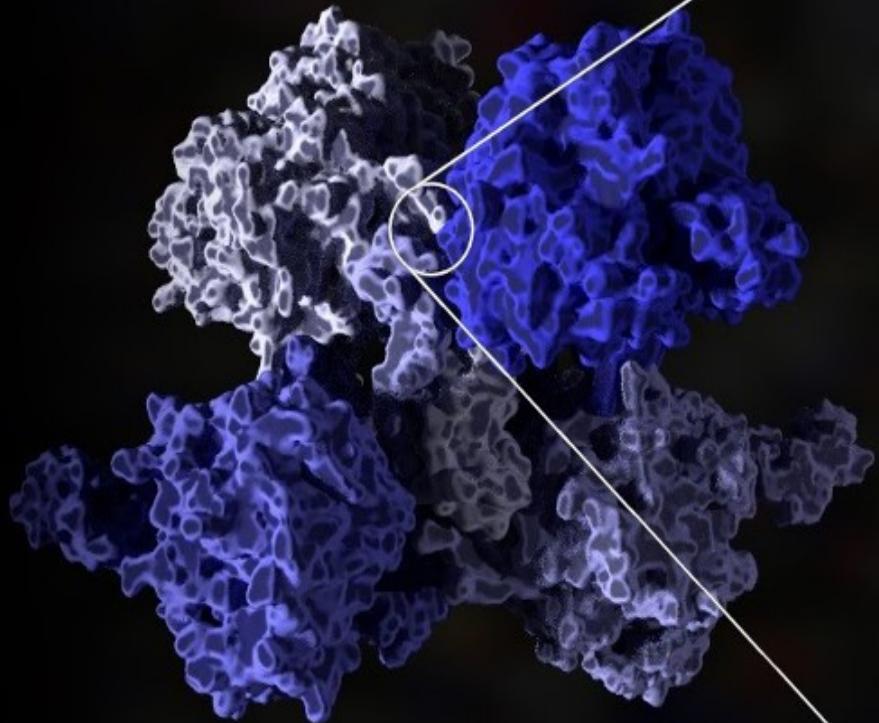
... prisutno isključivo u mlijeku krava hranih travom.

Životno važne hranjive tvari poput vitamina A i D, i 'Price Factor' (u masnoćama topiv katalizator koji promovira optimalnu asimilaciju minerala) imaju najviše vrijednosti u mlijeku krava koje jedu zelenu travu, naročito brzorastuću mladu travu koja raste u proljeće i jesen.

Kada se muzne krave hrane umjetnom hranom količina vitamina A i D u mlijeku se jako smanjuje, a Price Factor potpuno izostaje.

Kazein (protein iz mlijeka), kao i svi proteini je građen od aminokiselina koje grade i održavaju tjelesna tkiva, bore se sa bolestima...

...prenose kisik, reguliraju šećer u krvi, učestvuju u izgradnji hormona koji upravljaju našim metabolizmom i stvaranjem energije.

A photograph showing a woman in a blue shirt milking a large brown cow. A smaller brown calf stands to the left of the cow. The scene is outdoors on a dirt ground with some straw and a metal bucket. A dark grey rectangular box with white text is overlaid on the upper right side of the image.

Osim već spomenutih sastojaka, mlijeko sadrži bjelančevine, ugljikohidrate, niacin, fosfor, natrij, kao i druge minerale.

Svaki od ovih hranjivih sastojaka igraju važnu ulogu za ljudsko zdravlje.

Što ne valja u komercijalnim mlijecnim proizvodima?

Umjetno obrađena 'hrana'

U nekim zemljama poput USA mnoge se štetne tvari rutinski daju kravama kao prehrambeni koncentrati. Otkriveno je da hrana za krave i „grower“ (hrana s visokim udjelom bjelančevina koja se prvenstveno koristi za proizvodnju govedine) sadrži pesticide, pileće gnojivo, karton, goveđe meso i kosti, riblje ulje, pa čak i ljudski izmet!

www.youtube.com/watch?reload=9&v=5Ww8Cp8Q3Os

Osim što je konzumacija ove umjetne hrane daleko od toga da je korisna za životinje, sada je već prihvaćena činjenica, da je dijelom, ako ne i potpuno, odgovorna za takve razorne bolesti kao što su BSE (kravlje ludilo) u goveda.

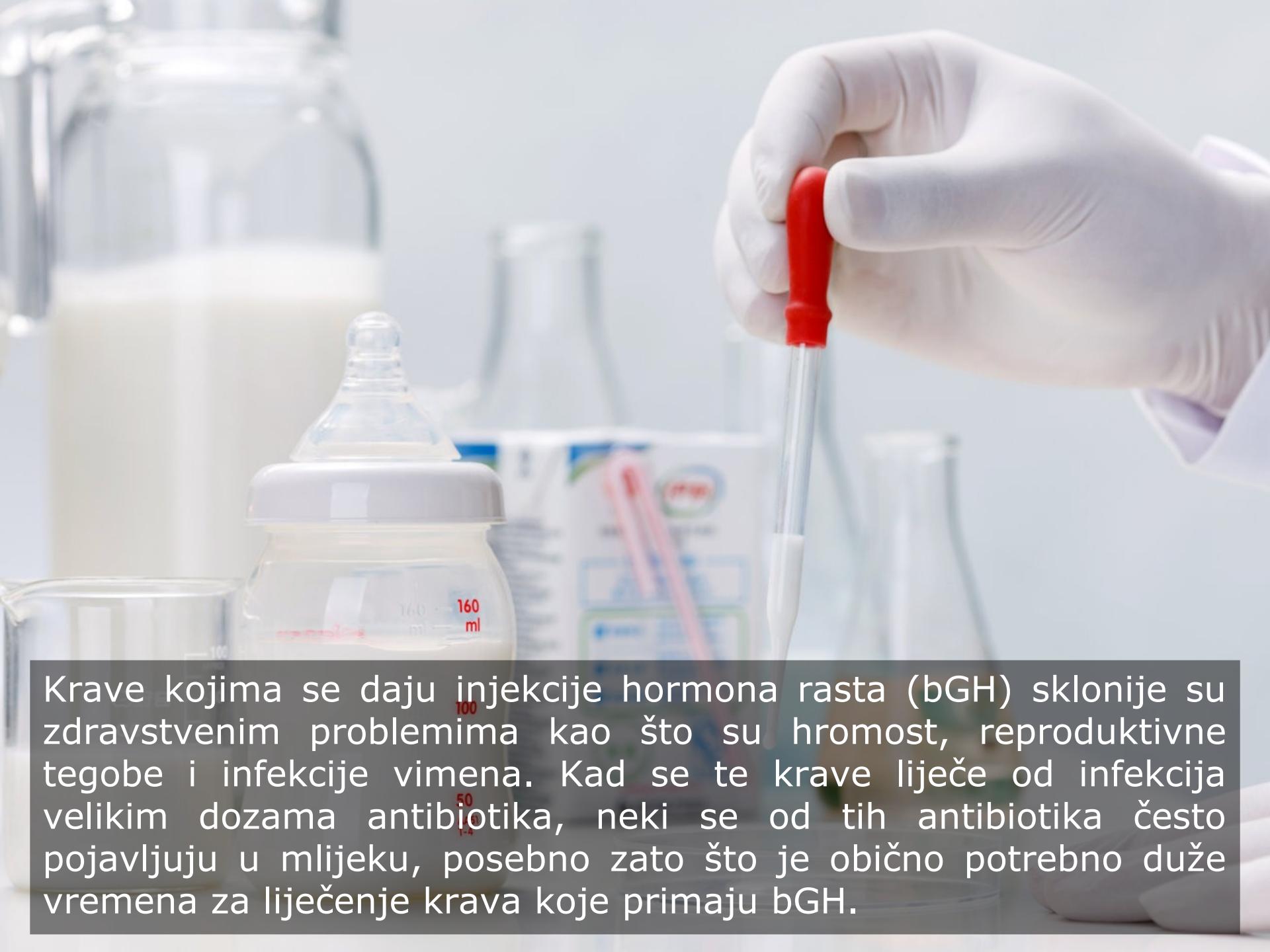

Potpuno zanemarujući bilo kakva moralna pitanja, takva umjetna hrana za krave ozbiljno utječe na kvalitetu mlijeka i izlaže njegove potrošače (i krave) riziku oboljevanja od raznih zaraznih bolesti.

Osobito se telići uzgajaju na dijeti toliko bogatoj neprirodnim proteinima da su već u roku od osamnaest mjeseci spremni za klanje

Krave kojima se daju injekcije hormona rasta (bGH) sklonije su zdravstvenim problemima kao što su hromost, reproduktivne tegobe i infekcije vimena. Kad se te krave liječe od infekcija velikim dozama antibiotika, neki se od tih antibiotika često pojavljuju u mlijeku, posebno zato što je obično potrebno duže vremena za liječenje krava koje primaju bGH.

Watch out! That glass of milk may not be safe

By Kumar Vikram in New Delhi

CHANCES are that the milk you drink is adulterated. And the government may not be equipped with tools to identify some of the substances found in spurious milk.

A test initiated by the Delhi government's health department has revealed that 29 per cent of milk samples collected from across the Capital is adul-

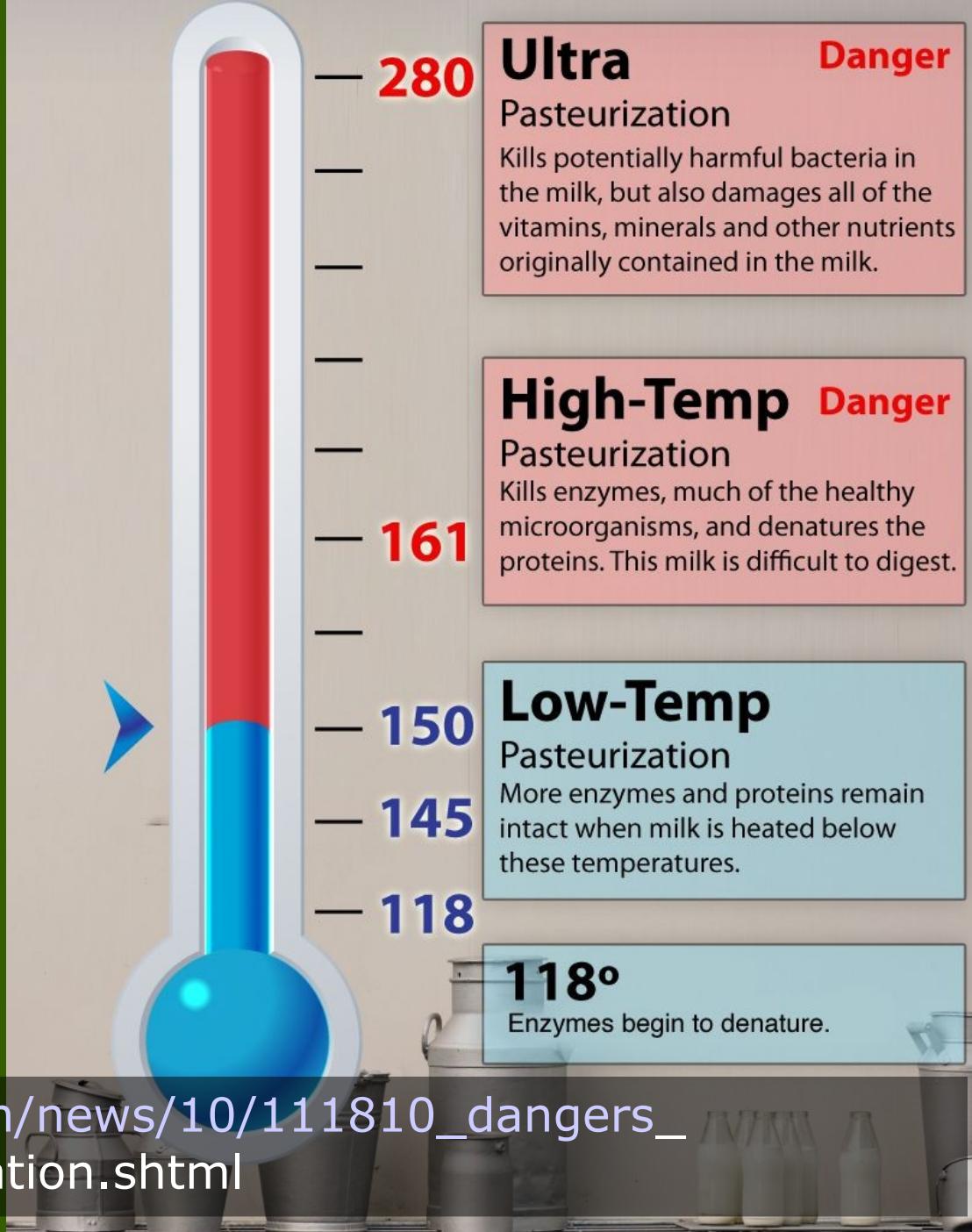
Iako ostaci antibiotika sami po sebi ne moraju nužno predstavljati opasnost, oni mogu pridonijeti razvoju bakterija otpornih na antibiotike, što je ozbiljan i narastajući zdravstveni problem javnog zdravstva.

Pasterizacija je postupak u kojem se mlijeko kratko zagrijava na temperaturu dovoljno visoku da uništi patogene, nakon čega slijedi brzo hlađenje. Uništava mikroorganizme koji se mogu pojaviti u mlijeku i uzrokovati bolesti. Nažalost, utječe i na korisne bakterije i ostale hranjive sastojke.

Pasterizacija uništava enzime, smanjuje udio vitamina, denaturira krhke mlijecne bjelančevine, uništava vitamine C, B12 i B6, ubija korisne bakterije, potiče patogene i povezana je s alergijama, pojačanim propadanjem zuba, pojaviom grčeva kod novorođenčadi, problemima rasta u djece, osteoporozom, artritisom i bolestima srca.

https://preventdisease.com/news/10/111810_dangers_pasteurization_homogenization.shtml

Mnogo komercijalnog mlijeka sada je ultra-pasterizirano čime se uništavaju bakterije otporne na toplinu kako bi se produljio rok trajanja. Ultra-pasterizacija je nasilan proces kojim mlijeko za manje od dvije sekunde prelazi sa temperatura hladnjaka na temperature iznad vrelišta. Na taj se način uništava gotovo sve dobro u njemu.

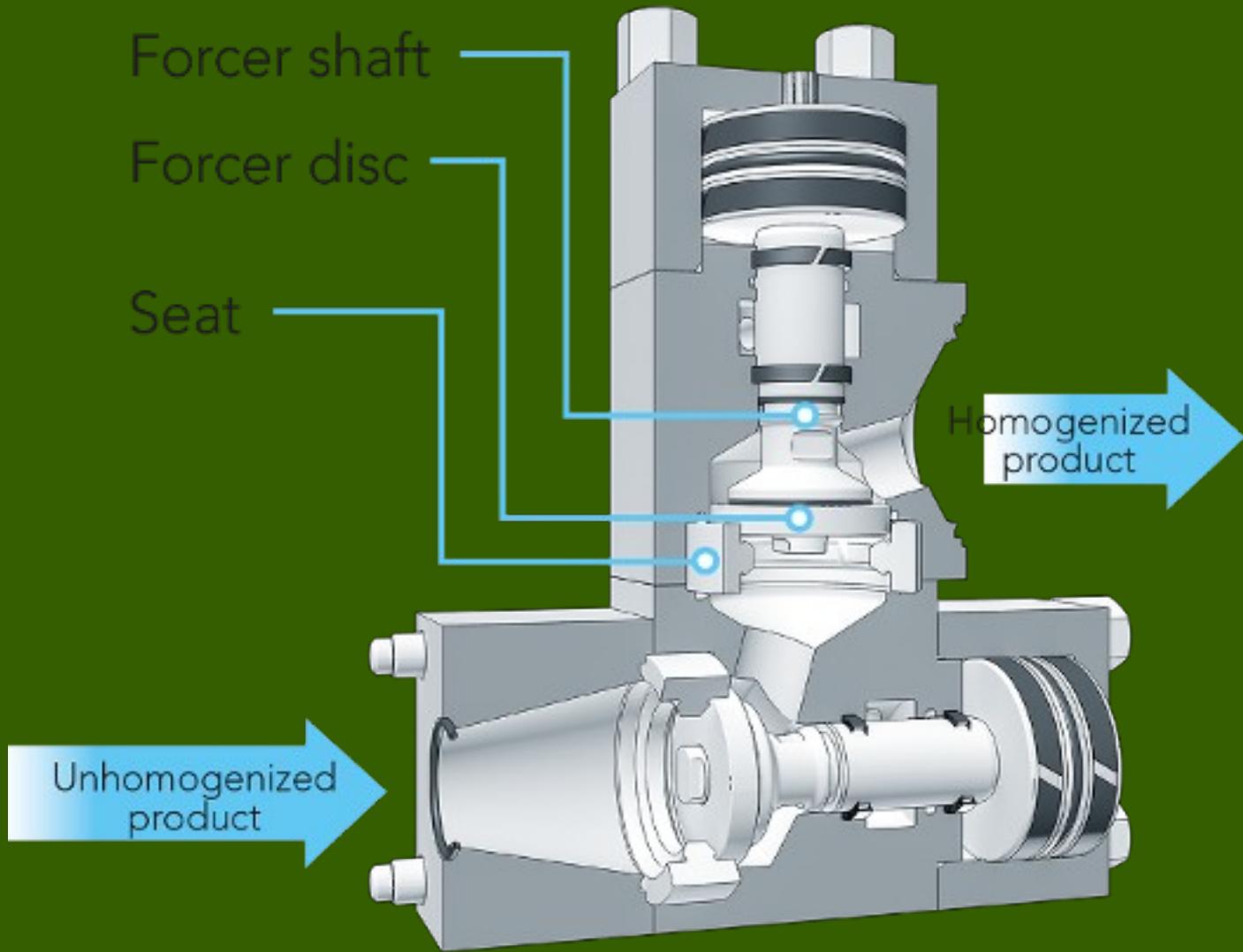
Mlijeko postaje vrlo teško probavljivo bez enzima, što dovodi do pretjeranog stresa gušterače i na kraju dijabetesa i drugih bolesti.

Zakoni o pasterizaciji favoriziraju velike, industrijalizirane proizvođače mlijeka i potiskuju male farmere. Ako farmeri smiju prodavati neprerađeno mlijeko potrošačima, mogu zaraditi dostojan život, čak i sa malim stadom (pod uvjetom da mogu dokazati da mlijeko koje prodaju ne sadrži nikakve štetne bakterije).

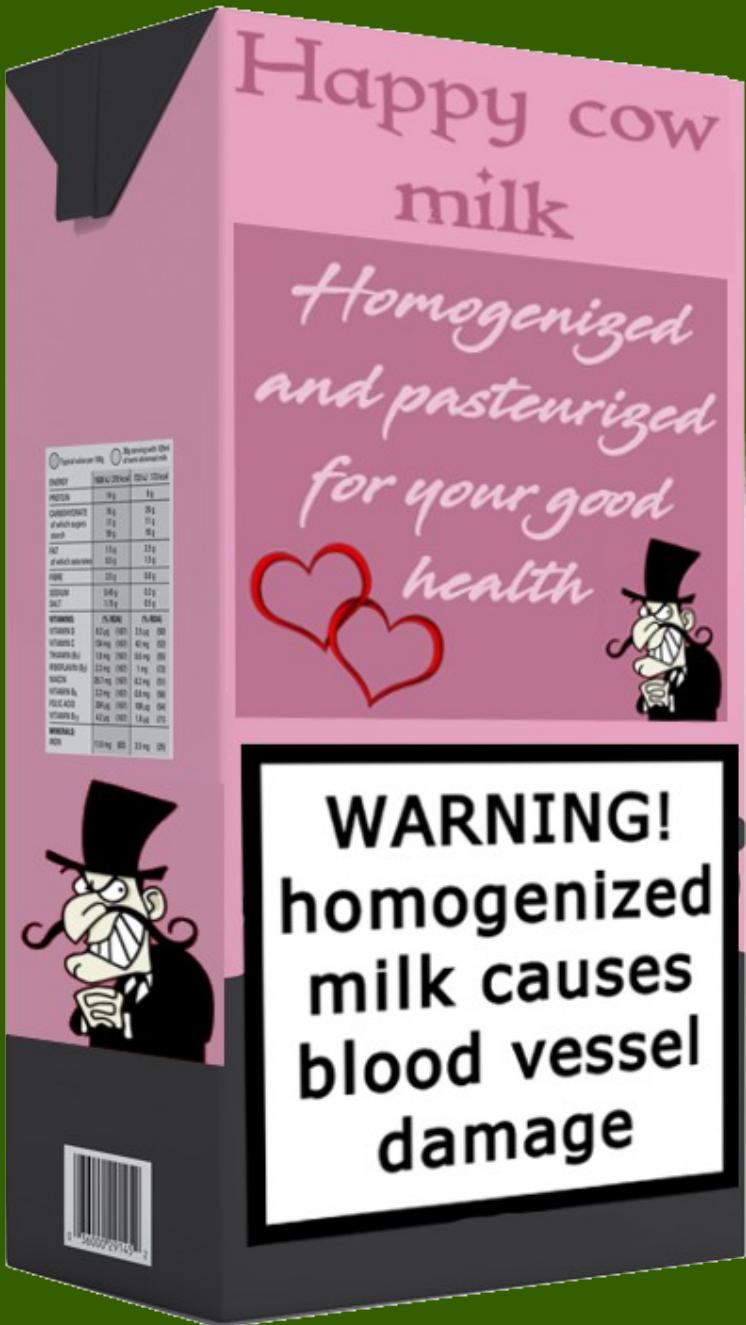

Telad hranjena pasteriziranim mlijekom izgledaju lošije, mnoga umiru prije zrelosti. Sirovo mlijeko prirodno se ukiseljava. Pasterizirano mlijeko se raspada i kvari.

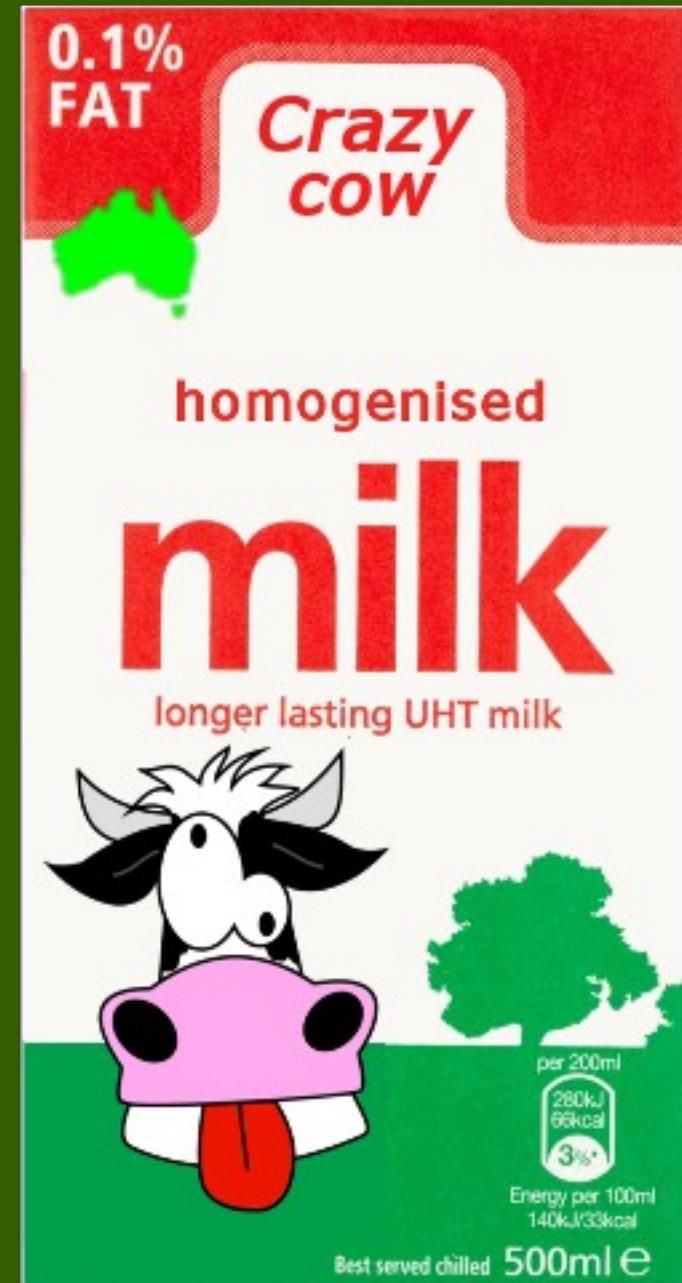

Homogenizacija je tretman koji sprečava izdvajanje masti i nastajanje sloja kreme na mlijeku. To je proces koji razbija mjeđuriće maslaca tako da se ne dižu na površinu. Homogenizirano mlijeko je povezano s bolestima srca.

Slovenski istraživači otkrili su da se mast iz homogeniziranog mlijeka nakuplja na stijenkama krvnih žila. Maja Tomkiewicz - Vouk, inženjerka kemijske tehnologije, smatra da bi sve homogenizirano mlijeko, slično pakiranjima cigareta, trebalo nositi pismeno upozorenje da homogenizirano mlijeko uzrokuje oštećenje krvnih žila.

Ljudsko tijelo ne može apsorbirati kalcij iz homogeniziranog mlijeka. Osim toga, u pasteriziranom mlijeko uništena je većina njegovih, za zdravlje vrijednih, svojstava, zbog čega prerađeno mlijeko nije vrijedno konzumacije. Dobro je samo za kalorije.

Mliječna masnoća u komercijalnom mlijeku je homogenizirana i podložna užeglosti. Kad se ona potpuno ukloni, tijelo ostaje i bez vitamina A koji ima snažna antikancerogena svojstva. Sintetički vitamin D, za koji se zna da je toksičan za jetru, dodaje se kao zamjena za prirodni kompleks vitamina D. Bez masti u mlijeku tijelo ne može iskoristiti vitamine i minerale u vodenom dijelu mlijeka.

www.weledahealth.co.za/farming/milk/item/209-raw-milk-vs-pasteurised-milk

Izvor većine komercijalnog mlijeka je vrsta Holstein, uzgojena za proizvodnju ogromnih količina mlijeka; tri puta više od klasične krave. Potrebno joj je posebno hranjenje i antibiotici da bi se održavala u funkciji.

Kravama se daju
proteinski koncentrati
kako bi se na umjetan
način pojačala
proizvodnja mlijeka.

Tako njihova
vimena mogu težiti
i do 50kg.

Da bi proizvodila mlijeko, komercijalizirana mliječna industrija mora:

- Godišnje prisilno (umjetno) oploditi krave da bi osigurala maksimalni prinos po kravi
- Ubiti telad koja se ne drži za proizvodnju mlijeka, čim to omogući ekonomска situacija.
- Ubiti kravu nakon što ona posluži kao proizvođač mlijeka, čime njen tijelo ulazi u čovjekov prehrambeni lanac.
- U nekim zemljama se kravama daju kemijski stimulansi kako bi se proizvelo više mlijeka
- Ubijati krave koje ne postignu optimalni prinos mlijeka
- Ubiti krave podložne bolestima koje su neekonomične zbog troškova liječenja u smislu lijekova i potrebnog vremena za ozdravljenje.

Mnoga telad poput ovih nikada ne vide zelenu travu ili sjaj sunca, izolirana u malim drvenim oborima unutar kojih se ne mogu ni okrenuti.

Hrane se nezdravom 'hranom' bez željeza kako bi njihovo meso bilo 'ružičasto', kako to vole potrošači. Nakon 3-5 mjeseci šalju se u klaonicu.

Većina ženskih teladi namijenjena je mlijeko industriji. Sva ostala telad nakon dva tjedna namijenjena su mesnoj industriji, kožnoj industriji ili industriji sira, gdje ih se ubija radi sirila.

Neke činjenice

- Prirodni životni vijek krave iznosi oko 20 godina. Ali mesna i mlijeko industrija ih ubijaju već u dobi od pet godina, zbog neadekvatne higijene i nedostatka odgovarajuće njegе uzrokovane brzom eksploatacijom.
- Neke se krave mazu čak i 3 puta dnevno, 7-10 mjeseci godišnje.

<http://www.animal-ethics.org/animal-exploitation-section/animals-used-food-introduction/exploitation-cows-calves-steers/>

Mašine za mužnju često prenose infekcije. Preventivne mjere zahtijevaju upotrebu snažnih i otrovnih kemikalija za njihovo takozvano čišćenje. Ako je postupak čišćenja nepravilno izveden, vjerojatno će krave koje muzu strojevi patiti od mastitisa.

Strojna mužnja ne može osigurati da u vimenu ostaje dovoljno mlijeka za tele.

KRAVE UVIJEK IZVUKU DEBLJI KRAJ

1970

jedna krava proizvodi

SADA

jedna krava proizvodi

UČINAK SUVREMENE MLIJEČNE INDUSTRIJE

Pri rođenju teleta snažna majčinska veza između krave i teleta prisilno se prekida nakon samo nekoliko dana.

Krava se hrani visokoproteinskim hranom da bi maksimalno proizvodila mlijeko, ponekad 10 puta više mlijeka nego što bi njezino tele moglo popiti. To mlijeko se koristi za komercijalne potrebe, dok njezino tele dobiva kemiju za mlijeko.

U evropskom načinu držanja krava u krdu, teletu se dozvoli da sisa do šest mjeseci. U to vrijeme ono će, izravno od svoje majke, piti oko 5 litara mlijeka dnevno, što znači da će u tih šest mjeseci popiti oko 900 litara mlijeka.

Ako uzmete višak mlijeka koje nije popilo tele, a nastavite li uzimati mlijeko čak i nakon što je tele prestalo sisati, mogli biste procijeniti da ćete dobiti dodatnih 10 000 litara mlijeka. Dakle, postoji omjer 1:10 u mlijeku za tele i ljude.

Nusproizvodi pri u uzgoju krava

Jedna od divnih stvari o kravljoj balegi je to što se ona može sušiti i koristiti kao gorivo pri kuhanju.

Krave jedu razno lišće, travu, stabljike pšenice, žitarice itd. i sve temeljito žvaču. Stoga je njihova balega sastavljena od mnogih gorivih vlakana.

Proizvodi od balege mogu se uspješno izraditi u zapadnim zemljama, što je dokazala i Govindadharma farma u Engleskoj

- Poboljšivač tla
- Gnojivo za povrće
- Incens mirisni štapići

- Gobar sapun
- Gauvasadhi ulje
- Biosol biljna hrana

- Gobar briketi
- Višenamjenski kompost
- Vermi kompost

Umjesto klanja svih goveda koja ne proizvode mlijeko, zašto ne iskoristiti njihovu balegu i mokraću u gnojivima, kompostu, sredstvima za uklanjanje štetočina, lijekovima, proizvodima za čišćenje i u bioplinskim gorivima, da nabrojimo samo nekoliko korisnih primjena?

www.djjs.org/kamdhenu/awareness-desk/benefits-of-panchgavya

Panchgavya je proizvod nastao upotrebom pet elemenata dobivenih od krave. Najčešće se koristi za jačanje imuniteta, ubijanje štetnih bakterija i uklanjanje toksina iz tijela. Najosnovniji oblik Pachagavya koristi 5 proizvoda: ghee (pročišćeni maslac), urin, mlijeko, skuta i balega.

Panchgavya se spominje u najstarijim vedskim zapisima, kao dar čovječanstvu zbog njezinih ljekovitih svojstava i dobrobiti koju pruža.

<https://thewire.in/politics/government-appoints-panchgavya-research-panel-rss-vhp-members>

Kravljia balega

Postoje dva vrlo različita tipa kravlje balege.

Tip 1) Kravlji stajski gnoj koji je proizvod prirodno hranjenih krava; onih koje jedu žitarice (ne-GMO), silažu, mahunarke i pasu svježu travu, TOČKA! Ova vrsta stajskog gnoja nije toliko bogata dušikom kao mnoge druge vrste gnoja.

<https://trueayurveda.wordpress.com/2014/04/09/cow-dung-us-es-and-used-for-centuries/>

Sastoji se od probavljene trave i zrna, zbog čega je puna vlakana i celuloze. Zato se sušeni 'kolači' (briketi) od kravlje balege koriste kao gorivo na indijskom potkontinentu. Prirodna kravlja balega nosi veliki sadržaj organskih materijala i bogato je hranjivim tvarima.

<https://medicalxpress.com/news/2010-03-healthy-cow-dung-urine.html>

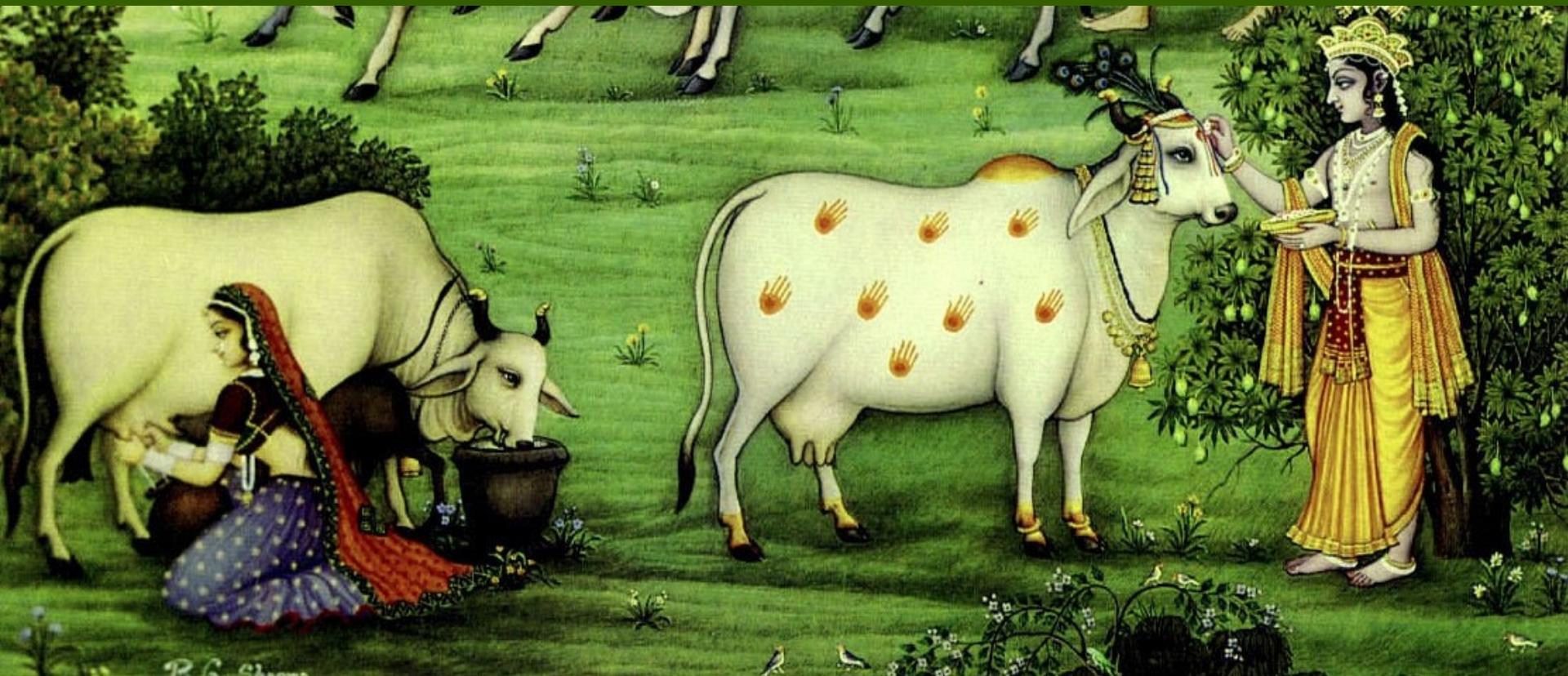
Prirodna kravlja balega je najbolje od svih gnojiva i stabilizatora strukture tla. Horsfield-ov eksperiment u Rothamstedu u Engleskoj pokazao je da primjena kravlјeg stajskog gnoja u razdoblju od dvadeset godina rezultira dodatnim humusom u zemlji i većim prinosima ječma čak i pedeset godina nakon prestanka gnojenja.

Tip 2) Kravlja balega koja je proizvod umjetno hranjenih krava; tj. krava koje su prisiljene jesti brašno mljevenih ostataka mesne industrije, piljevinu, pileći izmet, nusproizvode od morskih plodova itd; i koje su izložene različitim hormonima, antibioticima i drugim neželjenim aditivima. Međutim, ako se pravilno kompostira, čak i takvo kravlje stajsko gnojivo može pružiti brojne koristi vrtu.

U stara vremena (prije nekoliko tisuća ili čak nekoliko stotina godina) kada su se krave hranile isključivo prirodnom hranom i puštale se da lutaju po pašnjacima - **NIJE bilo globalnog zagrijavanja** navodno uzrokovanog kravlјim gnojivom, usprkos ogromnom broju krava koje su nastanjivale ovaj planet. Taj se podatak može preuzeti iz drevnih vedskih tekstova kao što je *Shrimad-Bhagavatam*.

Kada znanstvenici tvrde da je masovni uzgoj krava jedan od vodećih uzroka ekoloških katastrofa (što je istina, kao što ćete vidjeti u poglavlju "Ekologija i ekonomija") - molimo vas da znate da oni govore o teškim posljedicama **umjetnog, industrijskog uzgoja** (mesna i mliječna industrija).

Osnovna načela nenasilnog (prirodnog) uzgoja krava

- 1) Krave i bikovi ne smiju biti ubijeni ni pod kojim okolnostima (trebaju biti zaštićeni do kraja života).
- 2) Zapadno tele treba odbiti od sisanja u dobi od 6 mjeseci starosti a telad indijskog tipa može sisati dulje ako je potrebno da bi mu majku održali u laktaciji.
- 3) U idealnom slučaju, krave se trebaju musti ručno
- 4) Bikovi koji nisu uključeni u program oplodnje trebaju biti uvježbani a njihove se sposobnosti trebaju koristiti na smislen način.
- 5) Krave i bikovi moraju se hranići samo prirodnom vegetacijom - trava, sijeno, slama, žitarice i prikladno povrće.

6) Telići se ne smiju odvajati od majke do kraja njihovog prirodnog razdoblja prestanka sisanja koje iznosi oko šest mjeseci.

7) Ljudi nikada ne bi trebali zlostavljati krave i bikove, uključujući:

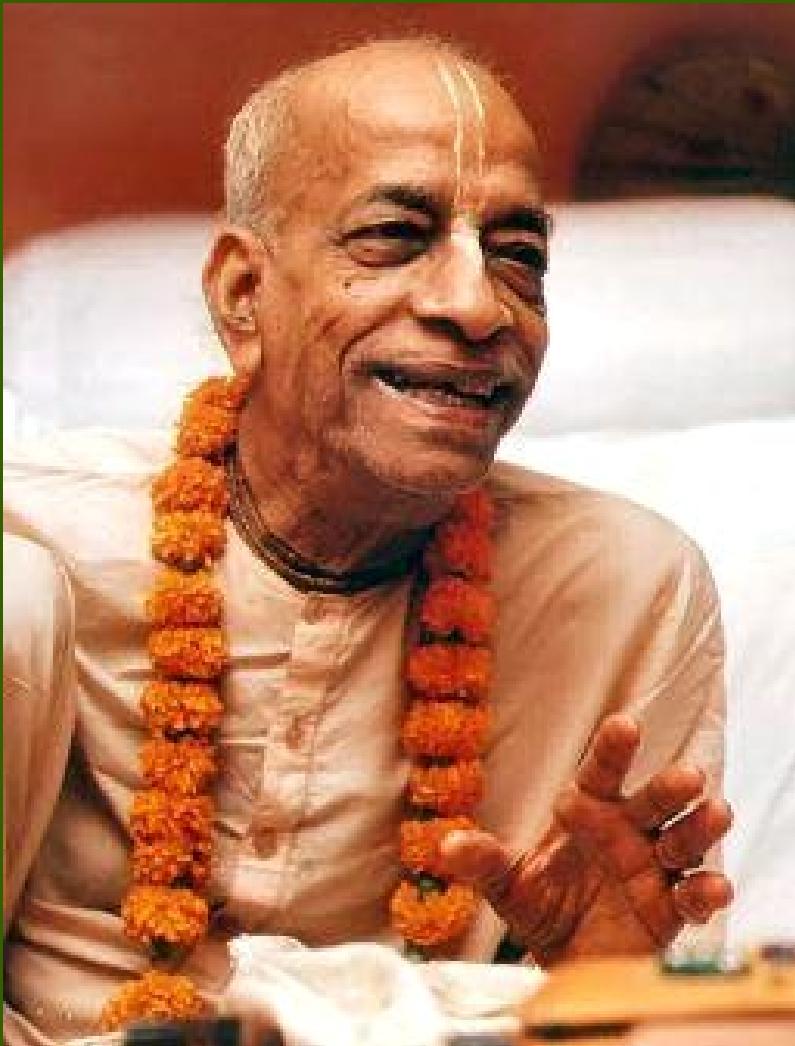
a. Ubrizgavati im hormone koji potiču rast poput steroida, estrogena, progestina itd.

b. Može se koristiti umjetna oplodnja kad zbog posebnih okolnosti nije moguće pravilno održavati bikove.

c. Podvrgavati ih lošim životnim uvjetima.

d. Hraniti ih neprirodnim dijetama.

Prirodno stočarstvo u velikoj mjeri doprinosi globalnoj ekonomiji i ne ostavlja negativan trag na svjetsku ekologiju.

"Naši¹ farmski projekti su izuzetno važan dio našeg pokreta. Moramo postati samodostatni uzgojem vlastitih žitarica i proizvodnjom vlastitog mlijeka, tada neće biti govora o siromaštvu. Dakle, razvijajte ove farmske zajednice koliko god je to moguće. Trebalo bi ih razviti kao idealno društvo ovisno o prirodnim proizvodima, a ne o industriji."

*A.C. Bhaktivedanta Swami
Prabhupada²*

1 – ISKCON (International Society for Krishna Consciousness)
2 – Osnivač i duhovni vođa ISKCON-a (1896-1977)

To je zato što zaštitnik krava čuva sve krave cijeli život i ne ubija nijednu jednu od njih.

Kvalitetno mlijeko voljenih i zaštićenih krava košta više nego subvencionirano mlijeko tvorničkih farmi. Stoga bi cijena mlijeka više kvalitete zbog zaštite krava trebala biti uključena u svaku kupljenu litru.

Ekologija i ekonomija

Industrijska poljoprivreda i uzgoj životinja jedna je od najdestruktivnijih industrija na planeti danas. Evo zašto:

Stoka proizvodi zagađujuće plinove i **2/3** svjetske emisije amonijaka. Amonijak je jedan od vodećih uzroka kiselih kiša.

Kisele kiše zauzvrat doprinose značajnoj ugroženosti ekosustava mijenjanjem kemijskog sastava zemlje, polako oštećujući i ubijajući biljni život. Na industrijsko stočarstvo otpada **68%** emisije amonijaka (NH_3) koji je glavni faktor kiselih kiša.

Umjetna hrana za životinje koja se daje kravama na farmama često sadrži više bjelančevina nego što ih one mogu apsorbirati, dijelom i zato što neke aminokiseline njima nisu prikladne za apsorpciju.

Kao rezultat toga, stoka je odgovorna za **65%** emisije dušikovog oksida, **296** puta razornijeg od CO₂

Svake minute samo u SAD, uzgojem raznih životinja u mesnoj industriji, proizvede se **3.2 milijuna kilograma izmeta**.

Ne zaboravimo ogromne količine gnoja ilegalno bačenog u rijeke i jezera (i slučajna izljevanja) koja stižu i do podzemnih voda.

Takva zagađenost uzrokuje smrt velikog broja riba i vodenih biljaka. Kad zagađenost dosegne podzemnu vodu, to izaziva epidemije bolesti i smrt ljudi i životinja koje piju tu vodu.

Ipak, za ilegalno onečišćenje voda ne treba kriviti krave. One odbacuju balegu negdje na zemlju. Ljudi u neznanju dopuštaju izbacivanje puno stajskog gnoja u rijeku i na taj način uzrokuju ozbiljne štete za okoliš i zdravstvene probleme kod ljudi i životinja.

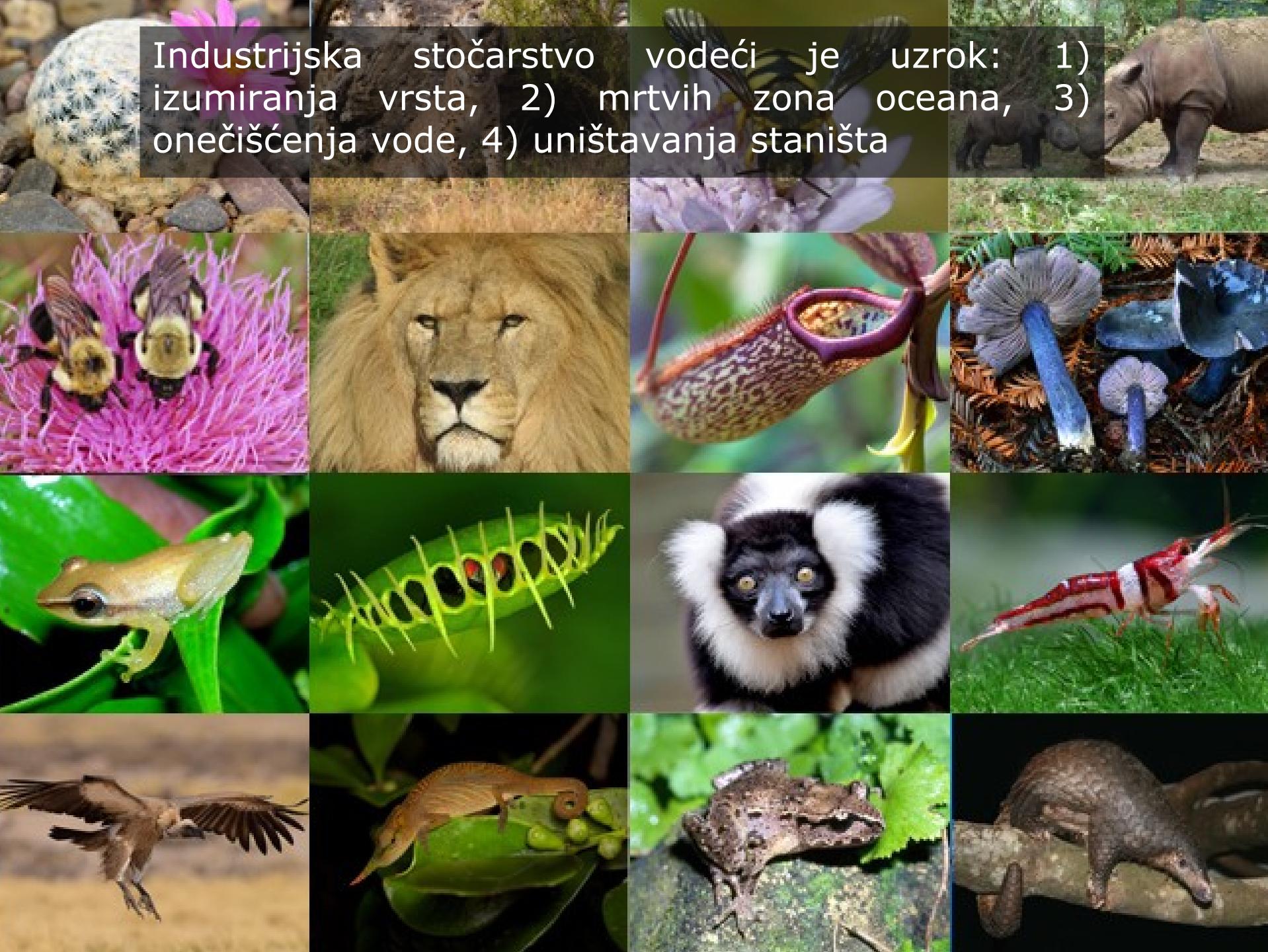
Umjesto toga, sa kravljom balegom se mora pravilno postupati jer je to bogatstvo kada se pravilno kompostira i koristi kao gnojivo. Takva prirodna praksa eliminirala bi upotrebu otrovnih, umjetnih, industrijskih gnojiva koja predstavljaju ozbiljnu prijetnju ljudskom zdravlju i uništavanju gornjeg sloja tla.

1 do 2 hektara prašume krči se svake tri sekunde. To je otprilike veličina nogometnog stadiona.

Stočarstvo je odgovorno za 65-70% uništenja Amazonske prašume.

Industrijska stočarstvo vodeći je uzrok: 1) izumiranja vrsta, 2) mrtvih zona oceana, 3) onečišćenja vode, 4) uništavanja staništa

Više od **1/3** svjetskih žitarica koristi se za ishranu stoke. Da li je to racionalno?

Ovo polje lucerke u kalifornijskoj carskoj dolini navodnjava se vodom iz rijeke Kolorado, koja danas jedva dopire do mora.

Gotovo sva ova trava, plus milijuni hektara kukuruza i zobi, služi kao hrana za stoku. Je li to rasipanje resursa?

Save Our Soil

U međuvremenu, sve veća upotreba kemijskih gnojiva, herbicida i insekticida žrtvuje osnovnu plodnost našeg tla i širi otrov po našim krajevima i kroz prehrabeni lanac. Evo zloglasnog primjera ...

Međunarodna zajednica šokirana je što je nacija [Indija] u kojoj je klanje krava službeno zabranjena - postala vodeći svjetski izvoznik govedine zajedno s Australijom, SAD-om i Brazilom.

Ali ovo postignuće ima veliku cijenu. Indijsko tlo, lišeno stajskog gnoja, spaljeno je kemikalijama, a zemlja se pretvara u pustinju.

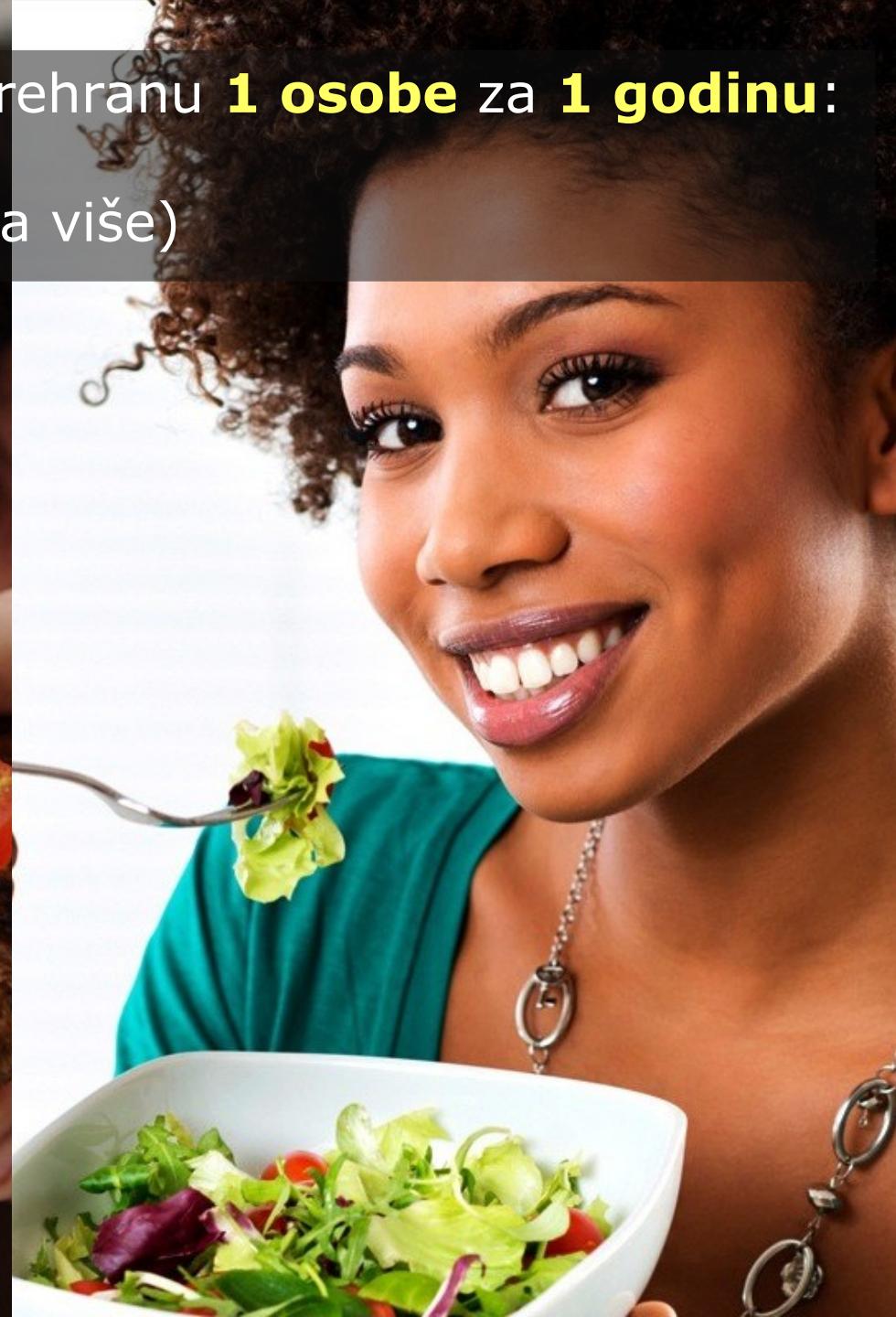

Ovo je siguran način da se Indija pretvori u pustinju do 2050. godine.

Površina zemlje potrebna za prehranu **1 osobe za 1 godinu**:

Vegetarijanca: **673 m²**

Mesojeda: **12,132 m²** (18 puta više)

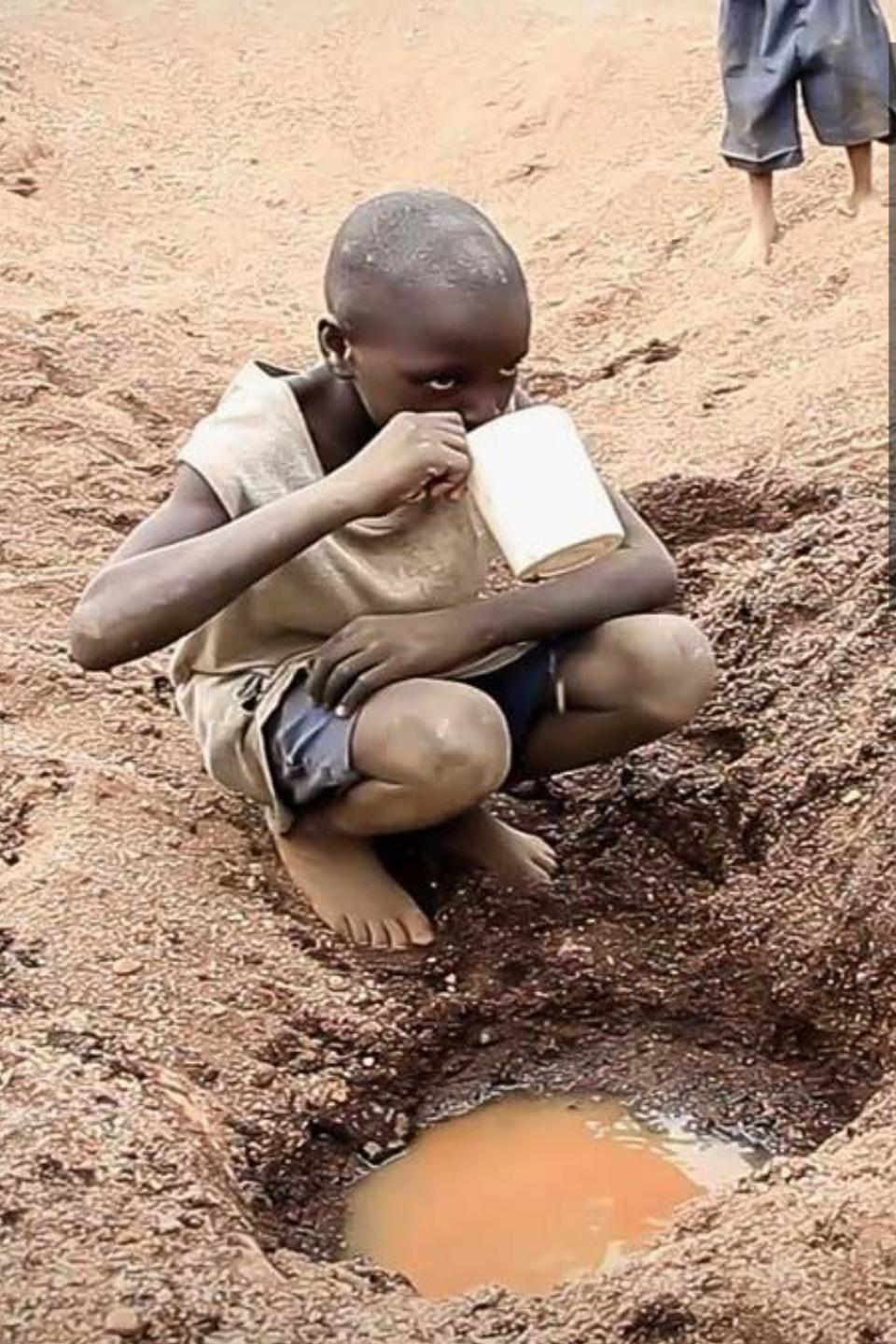
Za proizvodnju 1kg govedine potrebno je 8,3 do 12,8 kWh energije. Za usporedbu, proizvodnja 1kg graha zahtijeva do 0,86 kWh, dok za proizvodnju 1kg krumpira treba svega 0,44 kWh energije.

[Švedski institut za poljoprivredna istraživanja – Lantbruksuniversitet]

U suvremenoj industriji govedine krave se kolju u dobi od 14-16 mjeseci kada teže oko 500 kilograma.

Krava troši oko 20 litara vode i 14.5 kilograms hrane na dan.
To je 7,300 litara vode i 5,300 kg hrane za 1 godinu.

Ove brojke pokazuju količinu vode i hrane za životinje koje krava izravno troši. Ako bismo pomnožili 5,300 kg krme (uz pretpostavku da za 1 kg pšenice ili kukuruza treba oko 1200 litara vode) dolazi do otprilike 31.800 litara vode na 1kg govedine.

Za proizvodnju mesa potrebna je mnogo veća količina vode nego za proizvodnju povrća. Britanski Institut inženjera strojarstva (IME), navodi da je za proizvodnju **1kg mesa** potrebno između **5.000 i 20.000** litara vode, dok je za proizvodnju **1kg pšenice** potrebno između **500 i 4.000** litara vode.

10%

100 g

IMAGO
Burger, falafel ili
bolognese
s brašnom od kukaca
10 g

✓ hrskavi i zdravi snack

✓ odlično na pizzi, u
salatama ili uz času piva

GRIIDY NATURAL ROASTED CRICKETS

GRIIDY WARM CHILLI ROASTED CRICKETS

✓ RICH IN PROTEIN ✓ SOURCE OF FIBRE ✓ A SOURCE OF HEALTHY FATS

A GREAT ADDITION TO A HEALTHY LIFESTYLE

KRATKOTRAJNA PONUDA

samo 23.99 kn

KRATKOTRAJNA PONUDA

samo 23.99 kn

KRATKOTRAJNA PONUDA

samo 34.99 kn

KRATKOTRAJNA PONUDA

samo 23.99 kn

50 g
(= 1 kg 439.80 kn)

ENTIS CRICKETS IN WHITE CHOCOLATE

samo 21.99 kn

Znaš li da

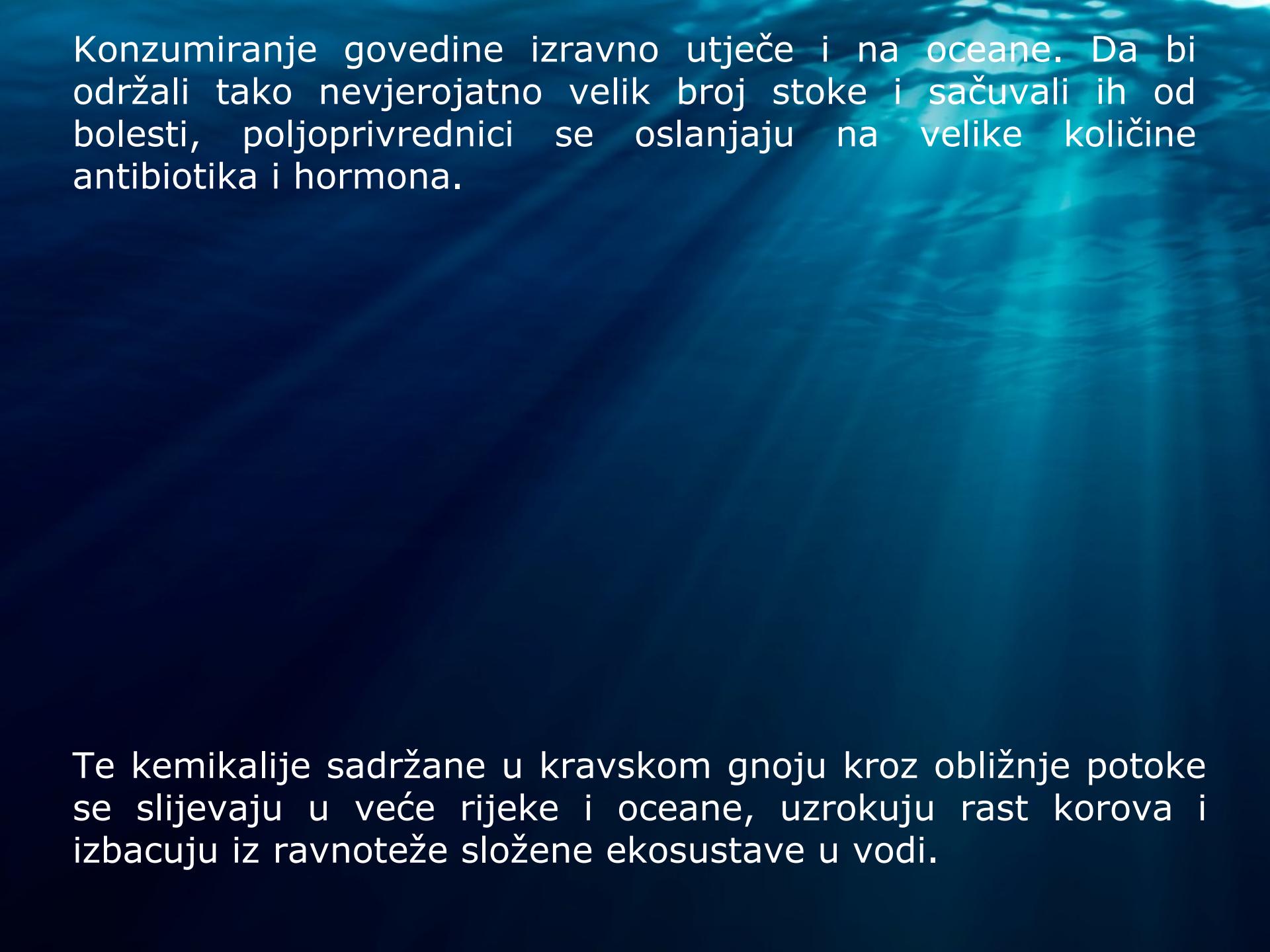
...se za proizvodnju 1 kg junetine troši 22 000 l, a za 1 kg kukaca svega 1 l vode?

...je emisija CO² pri proizvodnji 1 kg junetine 2850 g, dok je za 1 kg kukaca 1 g?

...da u 100 g junetine ima 19,4 g, dok 100 g kukaca broji nevjerojatnih 69 g proteina?

...da je udio kalcija u kukcima jednak onome u mlijeku, a udio željeza dvostruko veći nego u špinatu?

VI
RAZINA

A dark blue background image of an underwater scene. Sunlight rays filter down from the surface in bright, glowing streaks. The water is slightly textured and has a deep, aquatic feel.

Konsumiranje govedine izravno utječe i na oceane. Da bi održali tako nevjerojatno velik broj stoke i sačuvali ih od bolesti, poljoprivrednici se oslanjaju na velike količine antibiotika i hormona.

Te kemikalije sadržane u kravskom gnoju kroz obližnje potoke se slijevaju u veće rijeke i oceane, uzrokuju rast korova i izbacuju iz ravnoteže složene ekosustave u vodi.

Zagađenje s velikoh industrijskih stočarskih farmi u konačnici završava u oceanu stvarajući ogromne 'mrtve zone'.

Meksički zaljev je pravi primjer gdje se otpad iz proizvodnje govedjeg mesa u SAD-u prenosi niz tok rijeke Mississippi i stiže do oceana gdje ubija koralne grebene i njihove stanovnike. Ta mrtva zona se rasprostire na **21,000 km²**.

Postoje li granice ljudskog ludila?

● upaljeno tkivo

Rendering je postupak kojim se otpadno životinjsko tkivo pretvara u raznu domaću, poljoprivrednu i industrijsku robu. Može se odnositi na bilo kakvu preradu životinjskih proizvoda u pročišćene masti poput sala ili loja.

(Loj se otopi u osnovi skoro iz bilo kojeg mesa, ali najčešće se koriste ogovedi ostaci.)

Ovaj materijal može obuhvaćati masno tkivo, kosti, iznutrice, kao i čitave leševe životinja odbačenih u klaonicama i onih koje su uginule na farmama ili u tranzitu itd.

Svake godine industrija kafilerije u Sjevernoj Americi reciklira približno 453,600 tona otpadnog materijala nastalog preradom stoke i peradi, te ih plasira u prehrambenu industriju, supermarketete i restorane. Industrija kafilerije pretvara ovaj materijal u sastojke koji se koriste za hranu za kućne ljubimce, sapune, boje i lakove, gnojiva, kozmetiku, eksploziv, zubnu pastu, svijeće, lijekove, kožu, tekstil, maziva itd.

Krave su postale jedna od najprofitabilnijih roba, a poljoprivrednici razvijaju mnoge nove prakse kako bi osigurali najkvalitetnije meso i mlijecne proizvode.

Ali gdje je granica kada je u pitanju ta praksa?

Fistulacija podrazumijeva uklanjanje dijela kravljeg trbuha kako bi se u tijelu kravama napravio pristup organima za probavu, a zatim im se ugrađuje plastični prsten kako bi meso držalo otvorenim. Na ovaj način ljudi osakaćuju krave i nesumnjivo im uzrokuju veliki stres.

Stvaranjem ovog otvora u kravljem trbuhu, znanstvenici mogu naučiti kako želudac funkcionira. Mogu vidjeti koliko brzo krava može probaviti određenu hranu. Međutim, ostavljanje otvorenih rana na kravama omogućuju crvima i drugim nečistoćama da kontaminiraju mlijeko i meso.

Te životinje nisu naše igralište za eksperimentiranje i nisu dijelovi strojeva koji se mogu izbušiti i nadograditi.

Političke igre moći

Subvencionirajući izvoz u zemlje trećeg svijeta, EU stvara opasan utjecaj na lokalne zajednice tih zemalja.

Svake godine EU subvencionira proizvode mesne industrije. Brojke premašuju nekoliko milijardi Eura.

Predviđa se da će se globalna potrošnja mesa udvostručiti s 229 milijuna tona na 465 milijuna tona do 2050. Što se tiče potrošnje mlijeka, povećat će se s 580 na 1,043 milijuna tona.

(Food and Agriculture Organization 2006)

„... promicati širenje, sve veću liberalizaciju i stabilnost međunarodnog tržišta mesa i stoke olakšavajući postupno uklanjanje prepreka i ograničenja u svjetskoj trgovini govedim mesom i živim životinjama, uključujući i one koji dijele ovu trgovinu...“

www.wto.org/english/docs_e/legal_e/tokyo_abm_e.pdf

WORLD TRADE ORGANIZATION

„U 1995. godini predviđa se dalnje širenje svjetske proizvodnje mesa i čini se da će se na međunarodnom tržištu mesa stvoriti uvjeti za relativno dobru godinu. Potražnja za mesom trebala bi ojačati paralelno s nastavkom gospodarskog oporavka. „

www.wto.org/english/news_e/pres95_e/3_10.htm

Međutim, neke svjetske organizacije imaju realniji pogled na globalne probleme povezane sa prehranom mesa i industrijskom uzgojem.

Kako se svjetska populacija približava procijenjenom broju od 9,1 milijardi ljudi, u 2050. potrošnja mesa i mliječnih proizvoda bit će neodrživa, kaže se u izvješću UN-ovog programa zaštite okoliša (UNEP) za međunarodno upravljanja održivim resursima.

Profesor Edgar Hertwich, glavni autor (gore spomenutog) izvješća, rekao je: *Proizvodi životinjskog porijekla čine više štete od proizvodnje građevinskih materijala poput pjeska ili cementa, plastike i metala. Biomasa i usjevi za hranu za životinje uzrokuju isto toliko štete koliko i izgaranje fosilnih goriva.*

Prema novom izvještaju koji je objavila United Nations Food and Agriculture Organization, „... u odnosu na svjeukupan javni transport, stočarski sektor stvara više emisija stakleničkih plinova, izmjereno u ekvivalentu CO₂ (18%)."

**Food and Agriculture
Organization of the United
Nations
(helping to build a world without
hunger)**

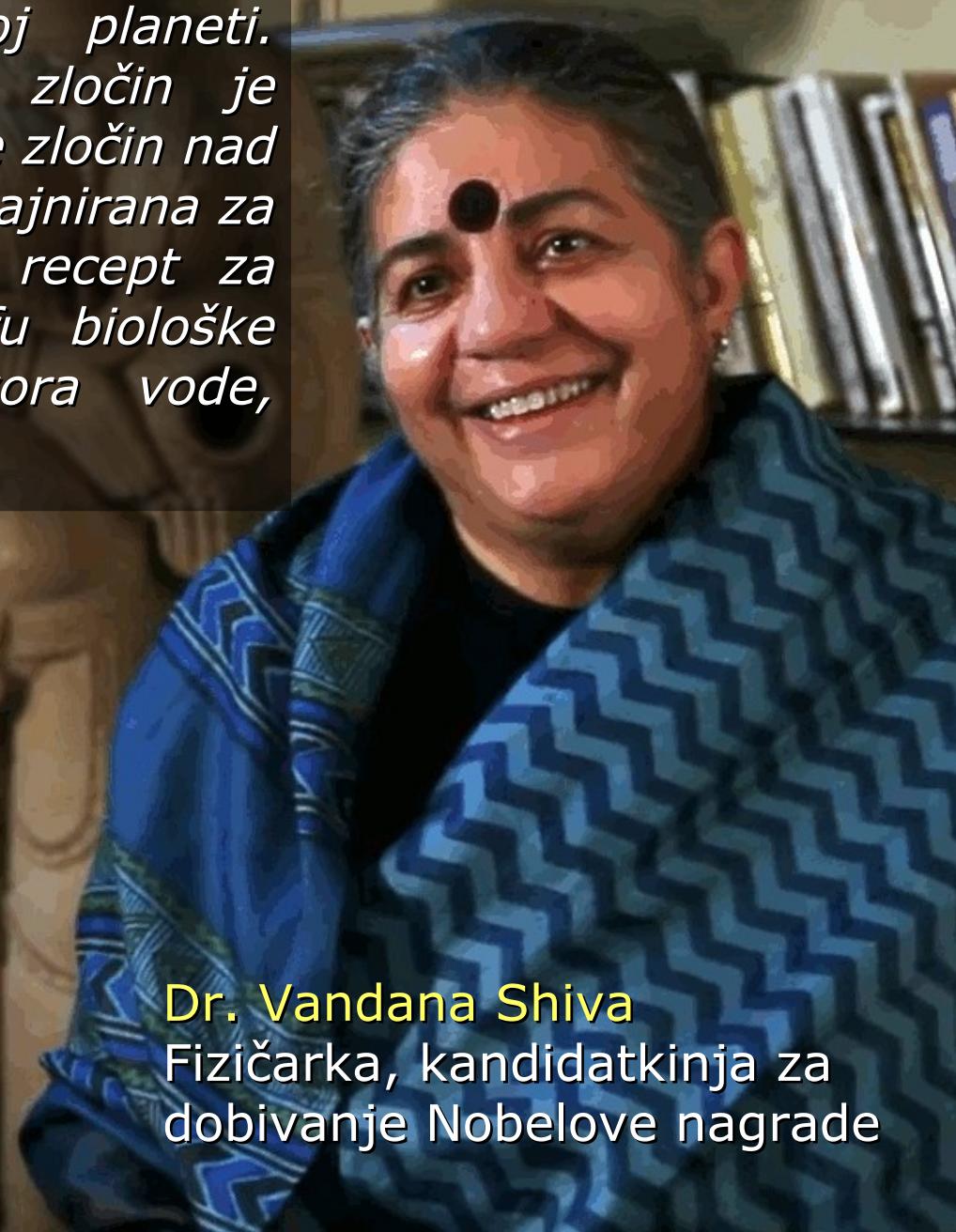
(Latinski moto, *fiat panis*, prevodi se kao *neka bude kruha*.)

**[www.fao.org/newsroom/en/news/2006/1000448/
index.html](http://www.fao.org/newsroom/en/news/2006/1000448/index.html)**

Unatoč svim činjenicama koje ste upravo pročitali, duboko zaronjeni u korupciju, čelnici globalne organizacije Ujedinjeni Narodi (UN) i njenog odjela FAO (Organizacija za hranu i poljoprivredu) već desetljećima su orijentirani na profit i na taj način skreću pogled od očiglednih rješenja.

„Čitavu mesnu industriju treba shvatiti kao veliki skandal na ovoj planeti. Uništavanje resursa Zemlje zločin je protiv čovječanstva. Također je zločin nad našim tijelima, jer ona nisu dizajnirana za prehranu s mesom. Ovo je recept za biološku katastrofu, katastrofu biološke raznolikosti, iscrpljivanje izvora vode, klimatske katastrofe itd.“

Dr. Vandana Shiva
Fizičarka, kandidatkinja za
dobivanje Nobelove nagrade

Povijesni dokazi zaštite krava

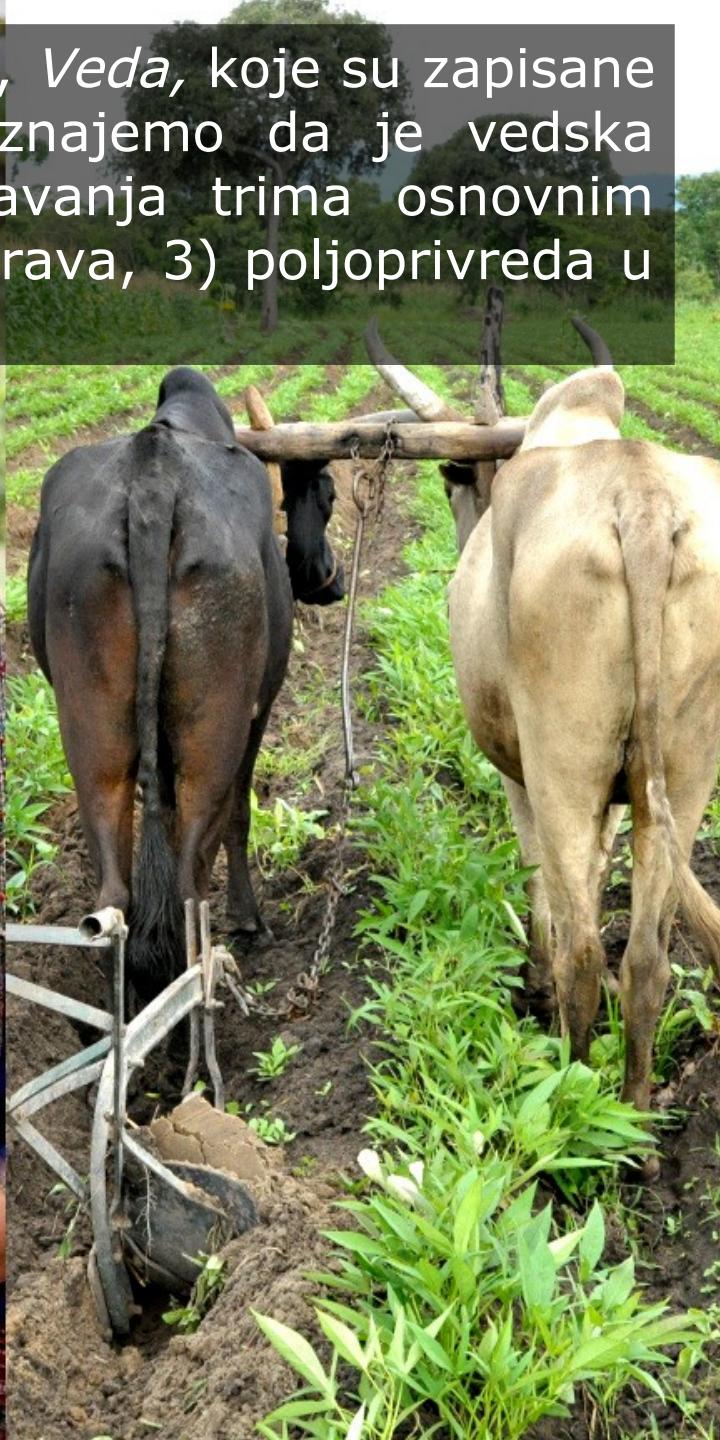

„Krave, bikovi i telad temeljito su bili premazani mješavinom kurkume i ulja pomiješanih sa raznim mineralima. Glave su im bile ukrašene perjem pauna, nosili su ogrlice od cvijeća i bili prekriveni tkaninama i zlatnim ukrasima.“

Srimad-Bhagavatam 10.5.7.

Iz najstarije literature u ljudskom društvu, *Veda*, koje su zapisane prije nešto više od 5000 godina - saznajemo da je vedska civilizacija cvjetala zbog njezina pridržavanja trima osnovnim načelima: 1) duhovni zakoni, 2) zaštita krava, 3) poljoprivreda u suradnji sa prirodom.

Vedska civilizacija koja se nekoć širila cijelim planetom, svim je svojim građanima omogućila miran život u skladu s prirodom i Božjim zakonima. U to doba gotovo su svi bili vegetarijanci. Zbog njihove duhovne svijesti i vegetarijanske prehrane nije bilo potrebe za industrijskom poljoprivredom temeljenom na pohlepi.

Jedan dio tadašnjeg društva, poznat kao *vaišye* bio je posvećen zaštiti krava i prirodnim metodama poljoprivrede. U one dane 'hrana' je značila voće, povrće, mahunarke, žitarice, orašasti plodovi, sjemenke, med, ulja, začini i mlijeko proizvodi, a sve se proizvodilo lokalno. Stoga nije bilo potrebe za konzerviranjem, hlađenjem ili prijevozom na velike udaljenosti, jer su ljudi u svakom trenutku imali na raspolaganju svježu hranu.

Krave su držane samo za mlijecne proizvode i s njima se postupalo s ljubavlju i pažnjom. Sve njihove tjelesne i emocionalne potrebe bile su zadovoljene i kao rezultat toga davale su enormne količine mlijeka.

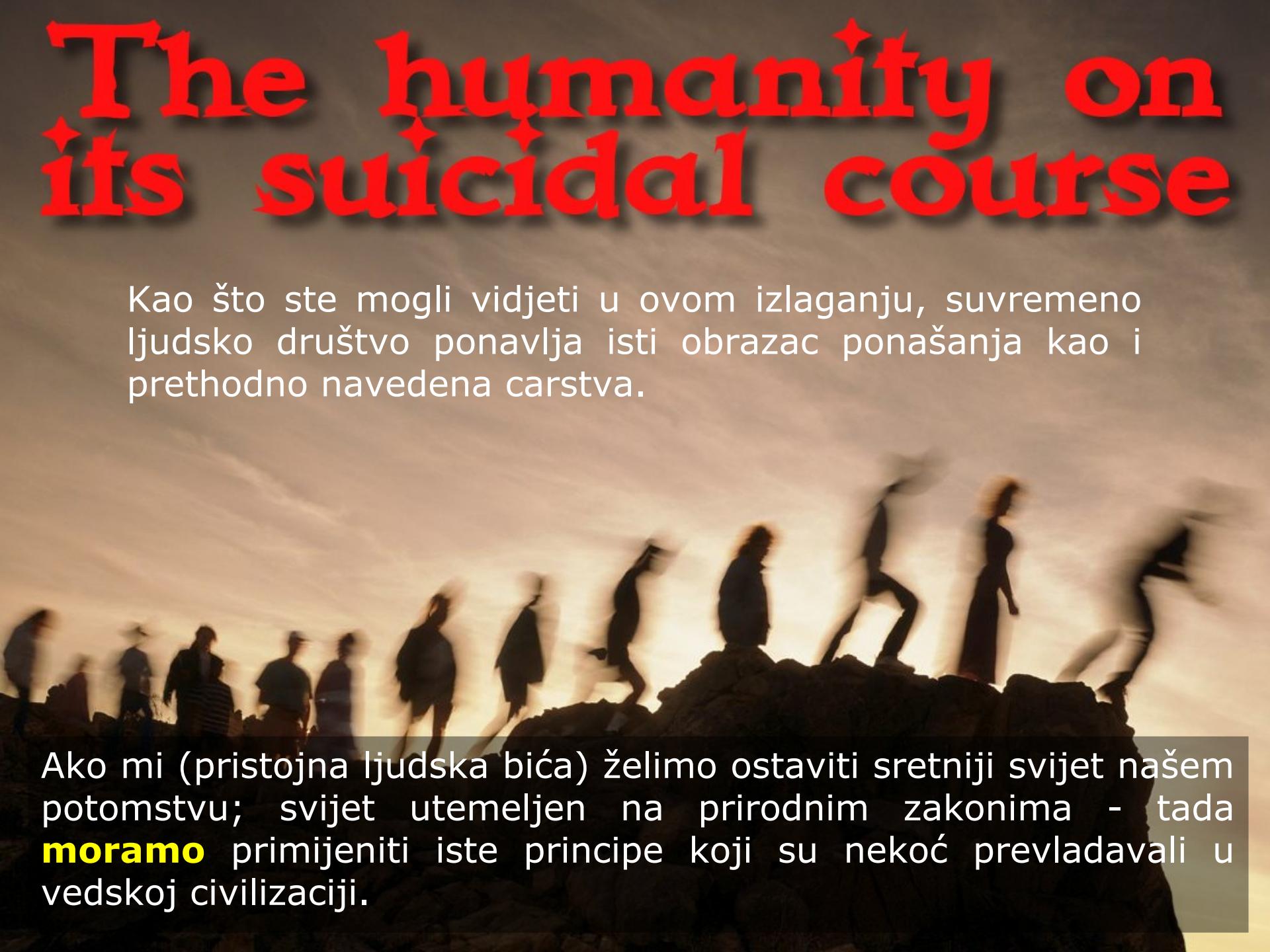

Kada je ljudska pohlepa, koja rezultira brutalnim iskorištavanjem prirodnih resursa, zbog želje za profitom, ušla u srca ljudi - vedska civilizacija počela se raspadati. Iz nedavne ljudske povijesti možemo saznati da su se sva carstva [da nabrojimo nekoliko; Stari Egipat, Babilon, Mezopotamija, Perzija, Stara Grčka, Rimsko carstvo, Osmansko carstvo ...] temeljena na hedonizmu, eksploataciji i kršenju duhovnih i prirodnih zakona - nepovratno raspala i zauvijek nestala s lica zemlje.

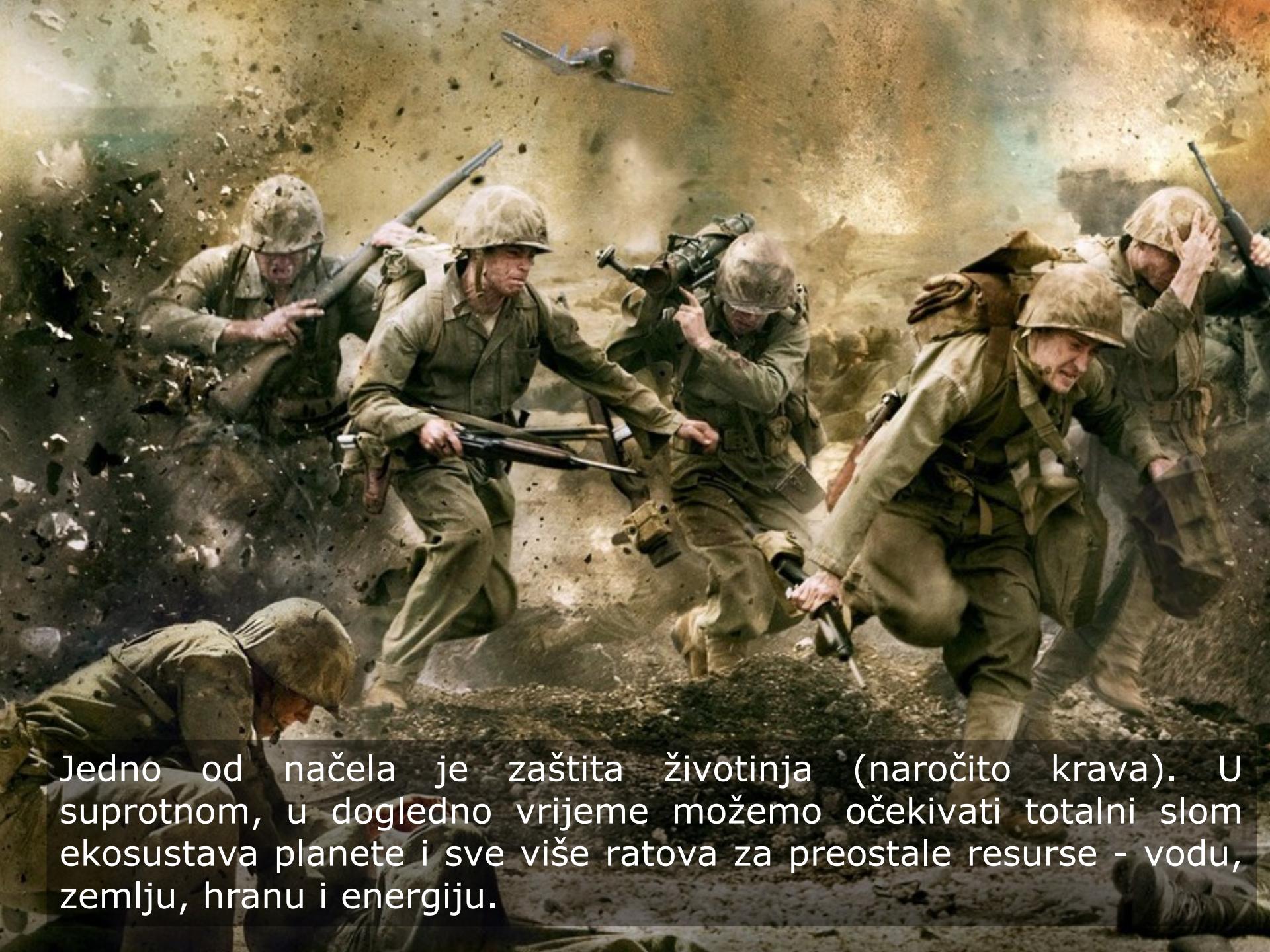

The humanity on its suicidal course

Kao što ste mogli vidjeti u ovom izlaganju, suvremeno ljudsko društvo ponavlja isti obrazac ponašanja kao i prethodno navedena carstva.

Ako mi (pristojna ljudska bića) želimo ostaviti sretniji svijet našem potomstvu; svijet utemeljen na prirodnim zakonima - tada **moramo** primijeniti iste principe koji su nekoć prevladavali u vedskoj civilizaciji.

Jedno od načela je zaštita životinja (naročito krava). U suprotnom, u dogledno vrijeme možemo očekivati totalni slom ekosustava planete i sve više ratova za preostale resurse - vodu, zemlju, hranu i energiju.

U Bhagavad-giti, najstarijoj svetoj knjizi na svijetu, Bog tvrdi da je nepotrebno ubijanje drugih živih bića jedna od najgrešnijih aktivnosti koja stvara ozbiljne karmičke reakcije kako na pojedinačnoj tako i na kolektivnoj razini.

Te se reakcije povremeno manifestiraju...

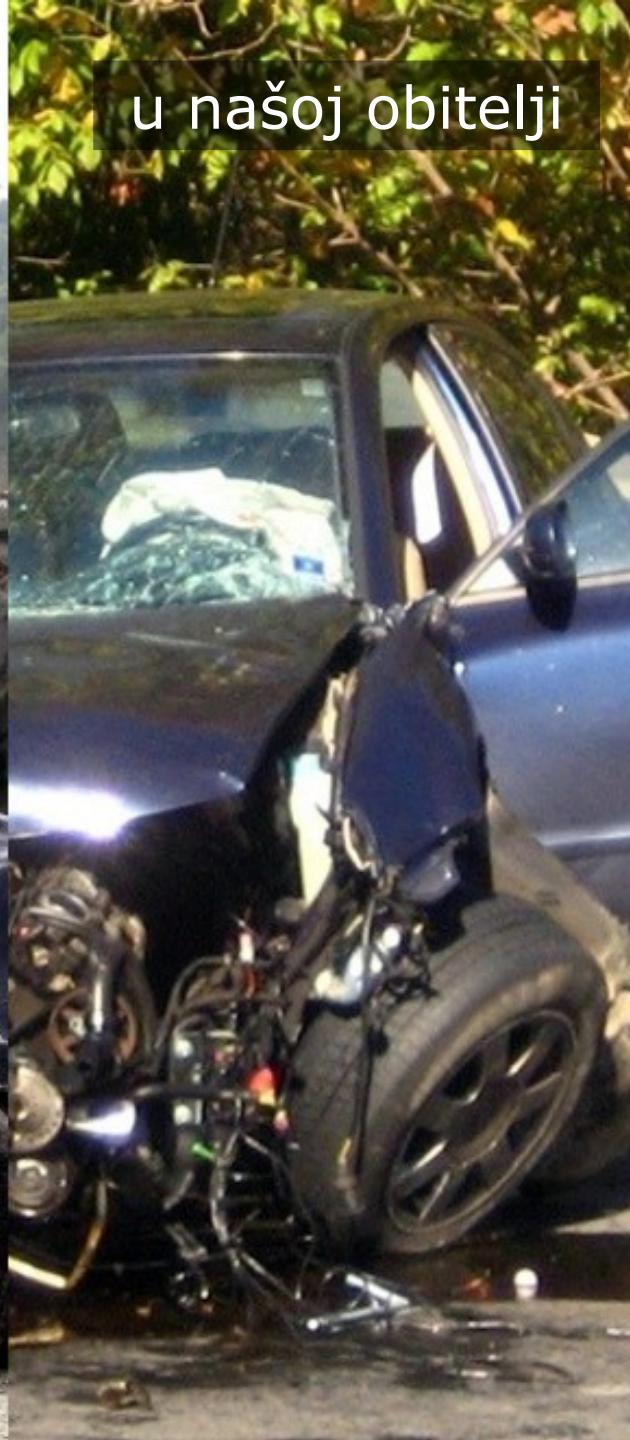
u našoj zemlji

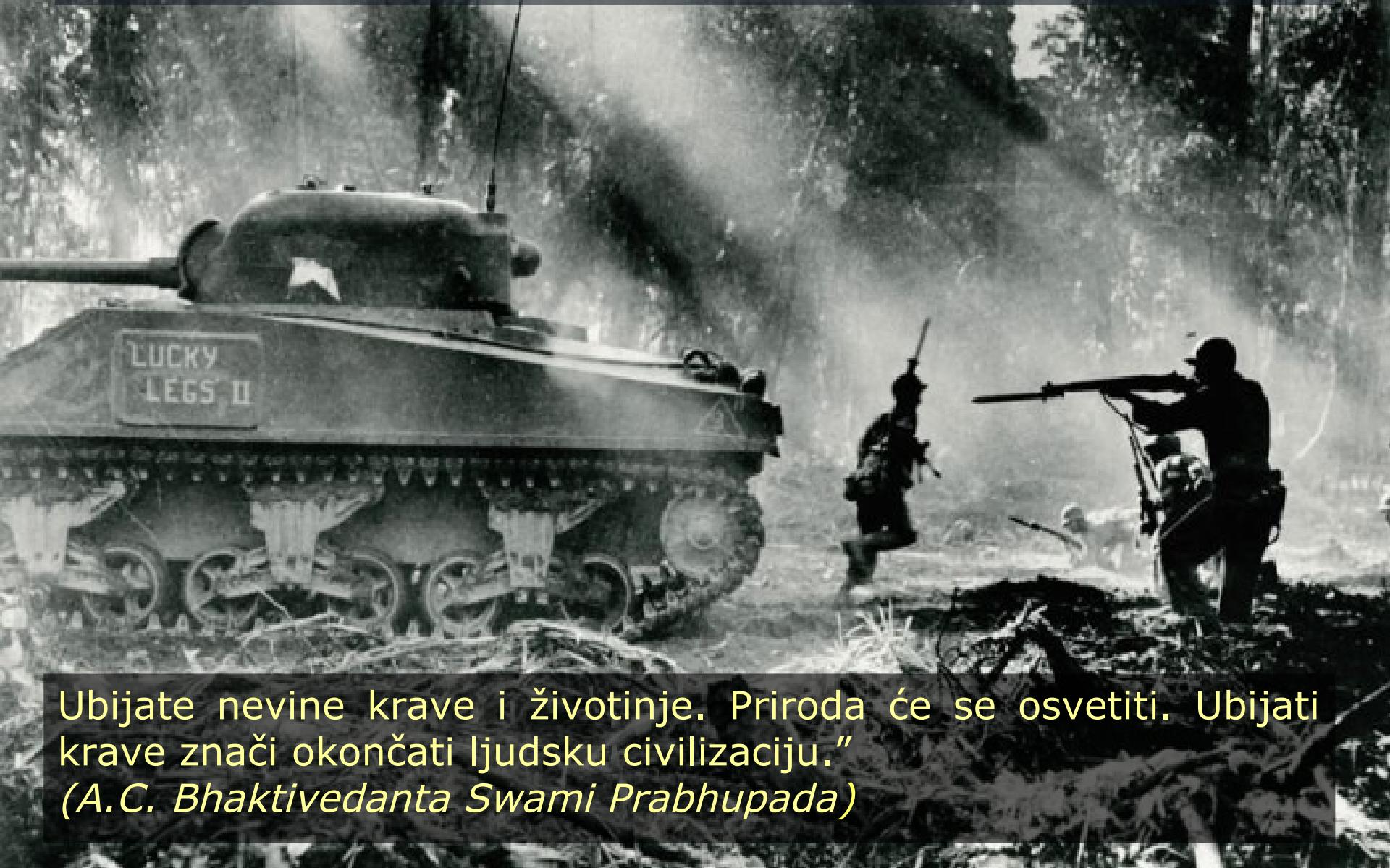
u našem gradu

u našoj obitelji

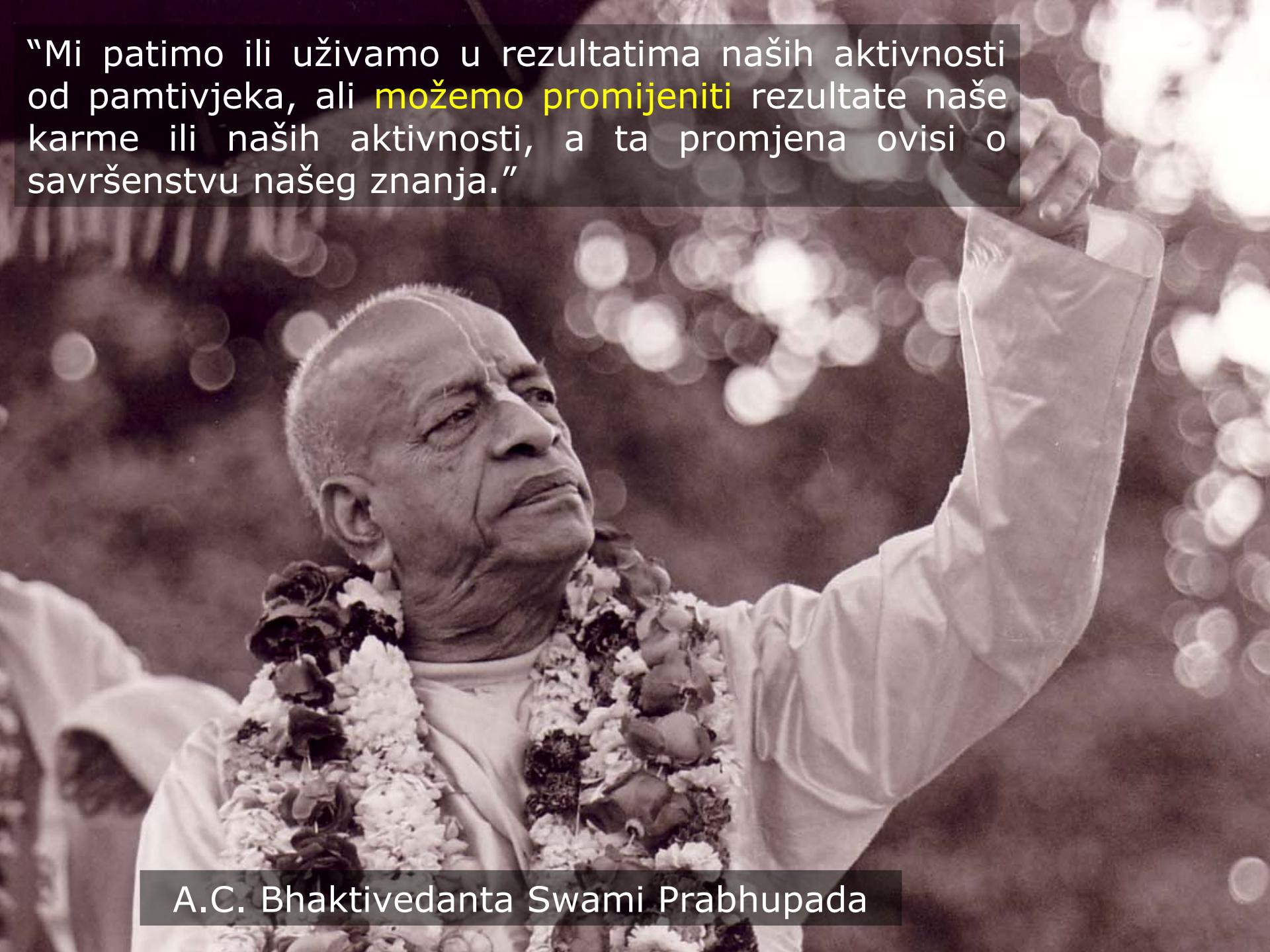

"Ljudi ne razumiju da, zbog neograničenog ubijanja tolikih životinja, i oni moraju umrijeti poput životinja u velikim ratovima. Reakcija mora doći.

Ubijate nevine krave i životinje. Priroda će se osvetiti. Ubijati krave znači okončati ljudsku civilizaciju."
(A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada)

"Mi patimo ili uživamo u rezultatima naših aktivnosti od pamтивjeka, ali **možemo promijeniti** rezultate naše karme ili naših aktivnosti, a ta promjena ovisi o savršenstvu našeg znanja."

A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

"Dok ljudi masakriraju životinje,
ubijat će se međusobno. Doista, onaj
koji sije sjeme ubojstva i boli ne
može žeti radost i ljubav."

Pitagora (6. st. PNE.)

A painting of a man in a dark suit and tie, wearing glasses, sitting at a table and eating from a silver spoon. He is eating a small globe of the Earth, which is depicted with colorful continents and oceans. A single red leaf is falling from the globe. A small piece of the globe has fallen onto the saucer below. The background is plain white.

U posljednjih 50 godina ljudska aktivnost uništila je **1/3** prirodnog bogatstva planete i sada može stvoriti klimatski kaos. Pa ipak, političari smatraju da je ekonomski rast važniji od održavanja svijeta pogodnim za ljudski život.

Bobby Johnson

Što možemo učiniti?

Prestanite kupovati industrijske
mlječne proizvode

Postanite vegetarijanac

Danas je potreban povratak humanoj mljekariji koja se temelji na pašnjaku, maloj tradicionalnoj preradi i izravnoj prodaji od farme do potrošača. Ukratko; prirodno stočarstvo u kojem se krave ne iskorištavaju, već su dobro održavane i zaštićene tijekom cijelog života.

Podijelite ovu prezentaciju s drugim ljudima. Možda nećemo u dogledno vrijeme uništiti komercijalne farme krava, ali možemo povećati svijest ljudi o kobnim posljedicama ove industrije.

Ako ste poljoprivrednik sa vlastitom neindustrijskom proizvodnom jedinicom za proizvodnju mlijeka, pokušajte prodavati sirovo mlijeko u prodajnim mjestima koja se nalaze u obližnjim gradovima, koristeći 'milkomat' tj. automat za prodaju mlijeka. Molimo pročitajte cijeli članak o tome kako to funkcioniра u Sloveniji.

<http://hartkeisonline.com/2009/11/05/milk-o-matic-a-big-hit-in-slovenian-farmers-markets/>

Možete surađivati i s drugim proizvođačima mlijeka formiranjem sindikata (udruga) proizvođača sirovog mlijeka.

“Svatko od nas može napraviti razliku. Svaki čin svjesnog jedenja, spoznaja kakve su posljedice naše prehrane, razumijevanje što zapravo jedemo - čin je promjene svijeta.”

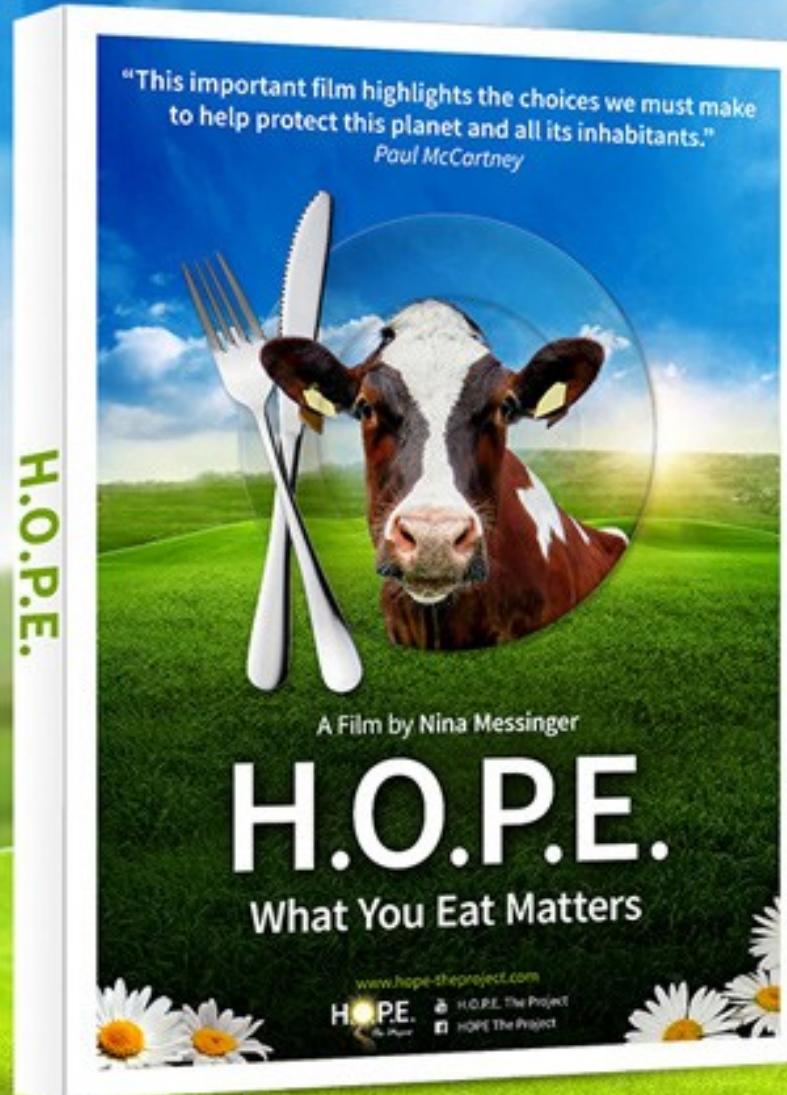
Dr. Vandana Shiva

“Ništa neće pogodovati ljudskom zdravlju i povećati šanse za opstanak života na Zemlji koliko evolucija do vegetarijanske prehrane.”

Albert Einstein

Molim vas posjetite <https://www.hope-theproject.com/> i pogledajte dokumentarni film *What You Eat Matters*
(Važno je što jedeš)

Forks Over Knives

<https://www.forksoverknives.com/>

FREE WEBINAR

Food, Hormones and Health: Your Body in Balance

Join Dr. Neal Barnard for an eye-opening presentation on how food and hormones play a powerful role in overall health.

Tuesday, April 7 at 2 p.m. PT / 5 p.m. ET

The Game Changers

<https://www.youtube.com/watch?v=XPW062dkWWE>

WATCH NOW ON DIGITAL

THE
**GAME
CHANGERS**

Autor prezentacije:
Vladimir Pavić (Vrišabha das)

vpd108@gmail.com

Na hrvatski preveo:
Đurica Kovačev (Dvija-vara das)

ISKCON “International Society for Krishna Consciousness”
Osnivač: A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

Ova prezentacija je napravljena u skladu s filozofijom Šrimad-Bhagavatama i Bhagavad-gite te učenjima A. C. Bhaktivedanta Swamija Prabhupada, istinskog duhovnog učitelja koji je duhovnu tradiciju drevne vedske književnosti učinio dostupnom čitavom čovječanstvu.

Za više informacija posjetite: www.zagreb.iskcon.hr

